

SEANCES DU JEUDI 16 FEVRIER 1984
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 16 FEBRUARI 1984ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DE L'APRES-MIDI
NAMIDDAGVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 1371.

PROPOSITIONS DE LOI (Prise en considération):

Page 1371.

M. Trussart. — Proposition de loi modifiant l'article 584 du Code judiciaire.**M. Vandezande.** — Proposition de loi instaurant un rôle linguistique allemand et visant à sauvegarder les droits linguistiques des Belges de langue allemande au sein de l'administration centrale.**Mme Delruelle-Ghobert et consorts.** — Proposition de loi modifiant la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie et la loi du 10 juin 1952 concernant la santé et la sécurité des travailleurs ainsi que la salubrité du travail et des lieux de travail.**M. Bock et consorts.** — Proposition de loi sur le «closed shop» et d'autres atteintes aux libertés de se syndiquer ou de ne pas se syndiquer.**M. Bascour et consorts.** — Proposition de loi insérant un article 438bis dans le Code pénal.**M. Vermeiren et consorts.** — Proposition de loi sur le référendum dans l'entreprise et dans le secteur public.**M. J. Wathelet et consorts.** — Proposition de loi modifiant l'article 105 du Code électoral.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi contenant le budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1984.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1983-1984
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1983-1984

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1371.

VOORSTELLEN VAN WET (Inoverwegingneming):

Bladzijde 1371.

De heer Trussart. — Voorstel van wet houdende wijziging van artikel 584 van het Gerechtelijk Wetboek.**De heer Vandezande.** — Voorstel van wet tot invoering van een Duitse taalrol en tot vrijwaring van de taalrechten van onze Duitstalige landgenoten in de centrale administratie.**Mevrouw Delruelle-Ghobert c.s.** — Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en tot wijziging van de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers, alsmede de salubriteit van het werk en van de werkplaatsen.**De heer Bock c.s.** — Voorstel van wet betreffende de «closed shop» en andere aantastingen van de vrijheid om zich al dan niet aan te sluiten bij een werknemersorganisatie.**De heer Bascour c.s.** — Voorstel van wet tot invoering van een artikel 438bis in het Strafwetboek.**De heer Vermeiren c.s.** — Voorstel van wet betreffende het referendum in de ondernemingen en de overheidssector.**De heer J. Wathelet c.s.** — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 105 van het Kieswetboek.

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1984.

Projet de loi ajustant le budget du ministère des Classes moyennes de l'année budgétaire 1983.

Discussion générale. — *Orateurs*: M. Olivier, ministre des Travaux publics et des Classes moyennes, M. le Président, p. 1371. — MM. Marmenout, Lagneau, p. 1396.

Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1984.

Vote sur l'amendement et sur l'article réservés, p. 1373.

Projet de loi sur les brevets d'invention.

Vote sur les amendements et articles réservés, p. 1373.

Projet de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968.

Vote sur les amendements et articles réservés:

A l'article 6: *Orateur*: M. Van Ooteghem, p. 1375.

Projet de loi relatif à l'élection du Parlement européen.

Vote sur les amendements et articles réservés:

A l'article 11: *Orateur*: M. Luyten, p. 1378.

Justification de vote: *Orateur*: M. Dehousse, p. 1378.

A l'article 12: *Orateur*: Mme N. Maes, p. 1379.

A l'article 23: *Orateur*: M. Luyten, p. 1381.

A l'article 41: *Orateur*: M. Luyten, p. 1381.

PROJETS DE LOI (Vote):

Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1984, p. 1385.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1983, p. 1385.

Projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1984, p. 1385.

Projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1983, p. 1385.

Projet de loi relatif à l'élection du Parlement européen, p. 1386.

Justifications de vote: *Orateurs*: MM. Luyten, Vercaigne, J. Wathelet, p. 1386.

Projet de loi portant approbation de la Convention sur la protection physique des matières nucléaires, et des Annexes, faites à Vienne et à New York le 3 mars 1980, p. 1387.

Projet de loi portant approbation de l'Accord de coopération entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la république du Sénégal en matière de marine marchande, signé à Dakar le 1er décembre 1982, p. 1387.

Projet de loi portant approbation de l'Avenant, signé à Bruxelles le 14 février 1983, modifiant et complétant la Convention et le Protocole final entre la Belgique et le Maroc tendant à éviter les doubles impositions et à régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu, signés à Rabat le 4 mai 1972, p. 1387.

Projet de loi portant approbation du Protocole additionnel à la Convention du 3 octobre 1975 entre le royaume de Belgique et la république socialiste de Roumanie relative à l'entraide judiciaire en matière civile et commerciale, signé à Bucarest le 30 octobre 1979, p. 1387.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1983.

Algemene bespreking: *Sprekers*: de heer Olivier, minister van Openbare Werken en Middenstand, de Voorzitter, blz. 1371. — De heren Marmenout, Lagneau, blz. 1396.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1984.

Stemming over het aangehouden amendement en over het aangehouden artikel, blz. 1373.

Ontwerp van wet op de uitvindingsoctrooien.

Stemming over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen, blz. 1373.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968.

Stemming over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen:

Bij artikel 6: *Spreker*: de heer Van Ooteghem, blz. 1375.

Ontwerp van wet betreffende de verkiezing van het Europese Parlement.

Stemming over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen:

Bij artikel 11: *Spreker*: de heer Luyten, blz. 1378.

Stemverklaring: *Spreker*: de heer Dehousse, blz. 1378.

Bij artikel 12: *Spreker*: mevrouw N. Maes, blz. 1379.

Bij artikel 23: *Spreker*: de heer Luyten, blz. 1381.

Bij artikel 41: *Spreker*: de heer Luyten, blz. 1381.

ONTWERPEN VAN WET (Stemming):

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1984, blz. 1385.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1983, blz. 1385.

Ontwerp van wet houdende de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1984, blz. 1385.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1983, blz. 1385.

Ontwerp van wet betreffende de verkiezing van het Europese Parlement, blz. 1386.

Stemverklaringen: *Sprekers*: de heren Luyten, Vercaigne, J. Wathelet, blz. 1386.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake externe beveiliging van kernmateriaal, en van de Bijlagen, opge maakt te Wenen en te New York op 3 maart 1980, blz. 1387.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Senegal inzake de handelsscheepvaart, ondertekend te Dakar op 1 december 1982, blz. 1387.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Avenant, ondertekend te Brussel op 14 februari 1983, tot wijziging en aanvulling van de Overeenkomst en het Slotprotocol tussen België en Marokko tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Rabat op 4 mei 1972, blz. 1387.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst van 3 oktober 1975 tussen het koninkrijk België en de Socialistische Republiek Roemenië betreffende de wederzijdse rechtshulp in burgerlijke zaken en handelszaken, ondertekend te Boekarest op 30 oktober 1979, blz. 1387.

Projet de loi sur les brevets d'invention, p. 1388.

Justification de vote: *Orateur*: M. de Wasseige, p. 1388.

Projet de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1963, p. 1388.

QUESTION ORALE DE M. TRUSSART AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «LES NOUVELLES DISPOSITIONS ENTREES EN VIGUEUR DANS LE SECTEUR DE L'ASSURANCE MALADIE-INVALIDITE ET QUI CONCERNENT LES PERSONNES A CHARGE DE CERTAINS BENEFICIAIRES»:

Orateurs: M. Trussart, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 1389.

QUESTION ORALE DE M. LOWIS AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «L'INDEXATION DES PRESTATIONS DE KINESITHERAPIE»:

Orateurs: M. Lowis, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 1390.

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «LES ENQUETES RELATIVES A LA COMPTABILITE DES MUTUELLES»:

Orateurs: M. Van In, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 1390.

QUESTION ORALE DE M. LE COMTE DU MONCEAU DE BERGENDAL AU SECRETAIRE D'ETAT AUX POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, SUR «LA TRANSMISSION DES PROGRAMMES TELEVISES DE LA BBC EN BRABANT WALLON»:

Orateurs: M. le comte du Monceau de Bergendal, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones, adjoint au ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones, p. 1391.

QUESTION ORALE DE M. THYS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTERIEUR SUR «LE RETARD CONSTATE DANS LE RECOUVREMENT DE L'IMPOT DES PERSONNES PHYSIQUES ET SES REPERCUSSIONS SUR LES FINANCES COMMUNALES»:

Orateurs: M. Thys, M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1391.

QUESTION ORALE DE MME N. MAES AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES ET AU SECRETAIRE D'ETAT A LA SANTE PUBLIQUE ET A L'ENVIRONNEMENT SUR «LA CENSURE PREVENTIVE DE L'INFORMATION DANS LE DOMAINE DE LA SANTE PUBLIQUE»:

Orateurs: Mme N. Maes, M. Knoop, secrétaire d'Etat à l'Energie, adjoint au ministre des Affaires économiques, et secrétaire d'Etat aux Classes moyennes, adjoint au ministre des Classes moyennes, p. 1392.

QUESTION ORALE DE M. LE COMTE DU MONCEAU DE BERGENDAL AU SECRETAIRE D'ETAT A L'ENERGIE ET AUX CLASSES MOYENNES SUR «LA VENTE DE GAZ NATUREL PAR DISTRIGAZ A L'INDUSTRIE»:

Orateurs: M. le comte du Monceau de Bergendal, M. Knoop, secrétaire d'Etat à l'Energie, adjoint au ministre des Affaires économiques, et secrétaire d'Etat aux Classes moyennes, adjoint au ministre des Classes moyennes, p. 1392.

Ontwerp van wet op de uitvindingsoctrooien, blz. 1388.

Stemverklaring: *Spreker*: de heer de Wasseige, blz. 1388.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, blz. 1388.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER TRUSSART AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE NIEUWE MAATREGELEN DIE IN DE ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING VAN KRACHT ZIJN GEWORDEN TEN AANZIEN VAN PERSONEN DIE TEN LASTE ZIJN VAN BEPAALDE RECHTHEBBENDEN»:

Sprekers: de heer Trussart, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 1389.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOWIS AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE INDEXATIE VAN DE KINESITHERAPIEVERSTREKKINGEN»:

Sprekers: de heer Lowis, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 1390.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «HET AAN DE GANG ZIJNDE ONDERZOEK I.V.M. DE BOEKHOUDING DER ZIEKENFONDSEN»:

Sprekers: de heer Van In, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 1390.

MONDELINGE VRAAG VAN GRAAF DU MONCEAU DE BERGENDAL AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE, OVER «DE ONTVANGST VAN DE BBC-TELEVISIEPROGRAMMA'S IN WAALS-BRABANT»:

Sprekers: graaf du Monceau de Bergendal, mevrouw D'Hondt-Van Opdenbosch, staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie, toegevoegd aan de minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, blz. 1391.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER THYS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIEN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER «DE VERTRAGING BIJ DE INVORDERING VAN DE PERSONENBELASTING EN DE WEERSLAG DAARVAN OP DE GEMEENTELIJKE FINANCIEN»:

Sprekers: de heer Thys, de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1391.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW N. MAES AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN EN AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «DE PREVENTIEVE CENSUR VAN DE INFORMATIE INZAKE VOLKSGEZONDHEID»:

Sprekers: mevrouw N. Maes, de heer Knoop, staatssecretaris voor Energie, toegevoegd aan de minister van Economische Zaken, en staatssecretaris voor Middenstand, toegevoegd aan de minister van Middenstand, blz. 1392.

MONDELINGE VRAAG VAN GRAAF DU MONCEAU DE BERGENDAL AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR ENERGIE EN MIDDENSTAND OVER «DE VERKOOP VAN AARDGAS DOOR DISTRIGAZ AAN DE NIJVERHEID»:

Sprekers: graaf du Monceau de Bergendal, de heer Knoop, staatssecretaris voor Energie, toegevoegd aan de minister van Economische Zaken, en staatssecretaris voor Middenstand, toegevoegd aan de minister van Middenstand, blz. 1392.

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «L'ATTITUDE CONTRADICTOIRE DES PARQUETS ET DES PARQUETS GENERAUX DANS CERTAINES AFFAIRES PENALES»:

Orateurs: M. Van In, M. Knoop, secrétaire d'Etat à l'Energie, adjoint au ministre des Affaires économiques, et secrétaire d'Etat aux Classes moyennes, adjoint au ministre des Classes moyennes, p. 1393.

QUESTION ORALE DE M. TRUSSART AU MINISTRE DES RELATIONS EXTERIEURES, AU SECRETAIRE D'ETAT AUX AFFAIRES EUROPEENNES ET A L'AGRICULTURE ET AU SECRETAIRE D'ETAT A LA SANTE PUBLIQUE ET A L'ENVIRONNEMENT SUR «LA PERTE EN MER DU NORD DE FUS CONTENANT UN HERBICIDE D'UNE EXTREME TOXICITE»:

Orateurs: M. Trussart, M. Aerts, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement, adjoint au ministre des Affaires sociales, p. 1394.

QUESTION ORALE DE M. LUYTEN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LA MISE SOUS TUTELLE D'UNE COMMUNE FLAMANDE PAR L'INTERDICTION D'UNE MANIFESTATION AUTORISEE ET L'ENVOI DE FORCES DE GENDARMERIE QUI POUSSERENT LEUR INTERVENTION JUSQU'A ARRETER ET SEQUESTRENT TOUT UN COLLEGE FLAMAND DE BOURGEMESTRE ET ECHEVINS»:

Orateurs: M. Luyten, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1394.

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, SUR «L'ENTREE EN VIGUEUR DE NOUVELLES DISPOSITIONS CONCERNANT LES DEUX-ROUES MOTORISEES EQUIPEES OU NON D'UN SIDE-CAR»:

Orateurs: M. Van In, M. De Croo, ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones, p. 1395.

HOMMAGE A M. HELMUT KOHL, CHANCELIER DE LA REPUBLIQUE FEDERALE D'ALLEMAGNE:

Orateur: M. le Président, p. 1397.

PROJET DE LOI (Dépôt):

Page 1399.

Le gouvernement:

Projet de loi contenant le budget du ministère de la Défense nationale de l'année budgétaire 1984.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE TEGENSTRIJDIGE HOUDING VAN DE PARKETTEN EN DE PARKETTEN-GENERAAL IN BEPAALDE STRAFZAKEN»:

Sprekers: de heer Van In, de heer Knoop, staatssecretaris voor Energie, toegevoegd aan de minister van Economische Zaken, en staatssecretaris voor Middenstand, toegevoegd aan de minister van Middenstand, blz. 1393.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER TRUSSART AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE BETREKKINGEN, AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR EUROPESE ZAKEN EN LANDBOUW EN AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «HET VERLIES IN DE NOORDZEE VAN VATEN MET EEN ZEER GIFTIG MIDDEL TOT VERDELGING VAN ONKRUID»:

Sprekers: de heer Trussart, de heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken, blz. 1394.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LUYTEN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT OVER «HET ONDERVOOGDIJ STELLEN VAN EEN VLAAMSE GEMEENTE DOOR HET VERBODEN VAN EEN TOEGELATEN BETOGING EN HET AFSTUREN VAN RIJKSWACHTTROEPEN DIE ZOVER GINGEN, EEN GANS VLAAMS COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPEN AAN TE HOUDEN EN OP TE SLUITEN»:

Sprekers: de heer Luyten, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1394.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE, OVER «DE INWERKINGSTREDING VAN NIEUWE VOORSCHRIFTEN VOOR GEMOTORISEERDE TWEEWIELERS MET OF ZONDER ZIJSPIJN»:

Sprekers: M. Van In, de heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, blz. 1395.

HULDE AAN DE HEER HELMUT KOHL, KANSLIER VAN DE DUITSE BONDSREPUBLIEK:

Spreker: de Voorzitter, blz. 1397.

ONTWERP VAN WET (Indiening):

Bladzijde 1399.

De regering:

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Landsverdediging voor het begrotingsjaar 1984.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Coen, secrétaire, prend place au bureau.

De heer Coen, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 10 m.

De vergadering wordt geopend te 15 u. 10 m.

CONGES — VERLOF

MM. Vandenhove, pour des raisons familiales; Belot et Mme Jortay-Lemaire, pour raison de santé, demandent d'excuser leur absence à la réunion de cet après-midi.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Vandenhove, wegens familieaangelegenheden; Belot en mevrouw Jortay-Lemaire, om gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

PROPOSITIONS DE LOI — VOORSTELLEN VAN WET

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la prise en considération des propositions de loi suivantes:

1. Modifiant l'article 584 du Code judiciaire (de M. Trussart);

Aan de orde is de inoverwegingneming van de volgende voorstellen van wet:

1. Houdende wijziging van artikel 584 van het Gerechtelijk Wetboek (van de heer Trussart);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de la Justice.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Justitie.

2. Tot invoering van een Duitse taalrol en tot vrijwaring van de taalrechten van onze Duitstalige landgenoten in de centrale administratie (van de heer Vandezande);

2. Instaurant un rôle linguistique allemand et visant à sauvegarder les droits linguistiques des Belges de langue allemande au sein de l'administration centrale (de M. Vandezande);

Vraagt iemand het woord?

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

3. Modifiant la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie et la loi du 10 juin 1952 concernant la santé et la sécurité des travailleurs ainsi que la salubrité du travail et des lieux de travail (de Mme Delruelle-Ghobert et consorts);

3. Tot wijziging van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en tot wijziging van de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers, alsmede de salubriteit van het werk en van de werkplaatsen (van mevrouw Delruelle-Ghobert c.s.);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission des Affaires sociales.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

4. Sur le «closed shop» et d'autres atteintes aux libertés de se syndiquer ou de ne pas se syndiquer (de M. Bock et consorts);

4. Betreffende de «closed shop» en andere aantastingen van de vrijheid om zich al dan niet aan te sluiten bij een werknemersorganisatie (van de heer Bock c.s.);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de la Justice.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Justitie.

5. Tot invoeging van een artikel 438bis in het Strafwetboek (van de heer Bascour c.s.);

5. Insérant un article 438bis dans le Code pénal (de M. Bascour et consorts);

Vraagt iemand het woord?

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Justitie.

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de la Justice.

6. Betreffende het referendum in de ondernemingen en de overheidssector (van de heer Vermeiren c.s.);

6. Sur le référendum dans l'entreprise et dans le secteur public (de M. Vermeiren et consorts);

Vraagt iemand het woord?

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission des Affaires sociales.

7. Modifiant l'article 105 du Code électoral (de M. Jacques Wathelet et consorts).

7. Tot wijziging van artikel 105 van het Kieswetboek (van de heer Jacques Wathelet c.s.).

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES CLASSES MOYENNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES CLASSES MOYENNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1983

Discussion générale

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN MIDDENSTAND VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN MIDDENSTAND VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1983

Algemene beraadslaging

M. le Président. — Nous abordons l'examen des projets de loi relatifs au budget du ministère des Classes moyennes.

Wij vatten de beraadslaging aan over de ontwerpen van wet betreffende de begroting van het ministerie van Middenstand.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est à M. Olivier, ministre.

M. Olivier, ministre des Travaux publics et des Classes moyennes. — Monsieur le Président, mesdames, messieurs, je tiens à vous présenter, dans le cadre de ce projet du budget, des réalisations législatives récentes, ainsi que certains projets qui, je l'espère, pourront aboutir très prochainement. J'en citerai certains. Je ne saurais ici être exhaustif.

Ces projets ont pour but de répondre toujours mieux aux problèmes auxquels les indépendants et les petites et moyennes entreprises sont confrontés dans l'environnement économique, administratif et social actuel.

Allereerst komt het erop aan de administratieve complexiteit te verhelpen, die het leven bezwaart van de ondernemingen in het algemeen en van de kleine en middelgrote ondernemingen in het bijzonder.

De «commissie voor administratieve vereenvoudigingen» door minister Demuyter op 14 september 1982 opgericht, heeft ter zake een aantal adviezen uitgebracht.

Cette commission a pour mission: d'abord, sauf urgence motivée, d'examiner obligatoirement et préalablement à leur entrée en vigueur tout projet de texte légal, réglementaire ou administratif, prévoyant une obligation ou une formalité administrative applicable aux PME et aux indépendants, et de formuler au ministre compétent toute proposition de simplification ou de réduction de ces obligations et formalités; d'autre part, d'examiner toutes obligations ou formalités administratives auxquelles sont soumises les petites et moyennes entreprises et les indépendants en vertu des textes déjà existants et, ici aussi, de formuler au ministre compétent toute proposition de simplification ou de réduction.

A l'heure actuelle, vingt-six avis ont été émis.

J'espère que les réalisations seront à la mesure des avis. A ce propos, je peux signaler que des mesures ont été prises en ce qui concerne les formalités relatives à la TVA et aussi, par exemple, en ce qui concerne l'utilisation de chômeurs mis au travail.

En ce qui concerne également les problèmes administratifs, un groupe de travail réunissant les représentants de toutes nos administrations étudie actuellement la création d'une fiche administrative unique.

Cette fiche permettrait d'abord de procéder à une simplification des différents formulaires adressés aux PME et aux travailleurs indépendants et, par la suite, de créer une espèce de carte d'identité de l'entreprise qui pourrait être utilisée par tous les pouvoirs publics, afin que ceux-ci disposent en permanence des renseignements qu'ils demandent, trop souvent, aux entreprises par la voie de multiples formulaires.

Er zij opgemerkt dat de ondernemingen in hun relaties met de openbare besturen vaak ernstige financiële problemen ondervinden, en inzonderheid tengevolge van laattijdige betalingen door bepaalde administraties.

Vanzelfsprekend zijn het vooral de kleine en middelgrote ondernemingen die, gezien hun omvang en hun beperkte financiële middelen, lijden onder de nefaste gevolgen van deze laattijdige betalingen.

C'est pourquoi, je m'efforce, avec d'autres départements concernés, de mettre au point un projet permettant aux petites et moyennes entreprises, par des formules qu'on cherche à établir, de pouvoir être payées plus rapidement ou permettant une certaine mobilisation des créances.

Wat de algemene financieringsproblemen van de kleine en middelgrote ondernemingen betreft, heeft men bijzonder een inspanning gedaan op het vlak van de toegang van kleine en middelgrote ondernemingen tot het risicodragend kapitaal.

Het Participatiefonds werd opgericht door de wet van 13 juli 1983 ter aanvulling van de wet van 4 augustus 1978 die nooit werd toegepast.

Die wet van 4 augustus 1978 voorziet in de mogelijkheid voor het Participatiefonds om minderheidsparticipaties in de kapitaalvennootschappen te nemen.

Or l'immense majorité des PME sont des entreprises familiales appartenant à des personnes physiques ayant la forme de SPRL.

C'est pourquoi la loi du 13 juillet 1983 a permis au Fonds de participation d'octroyer des prêts subordonnés, formule de fonds propres s'appliquant aux personnes physiques ou à certaines sociétés, qui, à l'heure actuelle, ne peuvent avoir d'autres associés que des personnes physiques.

Le prêt subordonné contient une clause de subordination par laquelle le créancier accepterait de ne prendre rang, pour le remboursement de sa créance, qu'après l'ensemble du passif et cela donc même après les créanciers chirographaires.

Cette adaptation du Fonds de participation était d'ailleurs rendue également nécessaire pour permettre l'affectation du produit de la cotisation de solidarité imposée aux indépendants par l'arrêté royal n° 12 du 26 février 1982: il est en effet prévu que le produit de cette cotisation sera affecté principalement au développement des PME et des indépendants, par l'intermédiaire dudit Fonds de participation.

Par ailleurs, le Fonds de participation contient également un volet «chômeurs». Les chômeurs indemnisés qui veulent s'installer comme indépendants et dont le dossier est accepté par le comité de gestion en raison de sa valeur économique notamment, reçoivent une somme de 500 000 francs maximum, qui constitue une sorte d'avance sur les indemnités de chômage qu'ils toucheraient.

Le Fonds de participation fonctionne. Des dossiers ont été examinés, des prêts ont été octroyés.

Mon souci a toujours été, dans le cadre de la politique menée à l'égard des classes moyennes et des petites et moyennes entreprises, de promouvoir leur formation et leur qualification. Et, dans cette perspective, le problème de l'accès à la profession revêt une importance toute particulière.

L'accès à la profession est nécessaire. Il est bon qu'une réglementation précise fixant certains critères d'accès et d'exercice soit établie, sans pour autant constituer un cadre trop rigide.

Il y a plusieurs situations dans lesquelles un certain assouplissement est souhaitable. C'est par exemple le cas lorsque le chef d'entreprise décède et qu'il faut assurer la continuation de l'activité.

Dans le but d'apporter ces assouplissements, un projet de loi a été élaboré, et, à son sujet, le Conseil supérieur des Classes moyennes a rendu un avis favorable sur la majorité des assouplissements proposés.

A ce jour, trente-huit professions font l'objet d'une réglementation à la profession.

Wat het ontwerp op de reglementering van de toegang tot het beroep van restaurateur betreft, hoop ik weldra het advies van de Raad van State te ontvangen.

Het wetsontwerp tot wijziging van de wet betreffende de uitoefening, door vreemdelingen, van zelfstandige beroepsactiviteiten werd met eenparigheid van stemmen door de Senaatcommissie goedgekeurd. Eerlang zal het in openbare vergadering worden besproken.

Nous étudions à l'heure actuelle, en Conseil des ministres, le projet de loi modifiant la loi-cadre réglementant le titre professionnel et l'exercice des professions intellectuelles prestataires de services à propos duquel l'avis du Conseil d'Etat a été rendu.

Par ailleurs, un projet de loi portant réforme de la législation sur le commerce ambulant est actuellement étudié en commission de la Chambre.

Enfin, le projet d'arrêté royal portant approbation du nouveau règlement de déontologie de l'Ordre des architectes a été approuvé par le Conseil des ministres. Il est actuellement au Conseil d'Etat.

Nous avons également, en chantier, une série de projets qui visent à assurer de meilleures conditions d'exercice de l'activité des indépendants ou des petites et moyennes entreprises.

Il s'agit notamment du projet de loi portant création de l'artisanat-service voté par le Sénat et en examen à la Chambre, du projet de loi relatif au groupement d'intérêt économique, actuellement en discussion à la commission spéciale de la Chambre, du projet relatif aux sociétés civiles professionnelles et interprofessionnelles, et de celui visant à l'instauration de l'entreprise d'une personne à responsabilité limitée.

L'entreprise d'une personne à responsabilité limitée répondra mieux aux besoins spécifiques, dans notre droit, des entreprises familiales. Celles-ci ne devront plus nécessairement utiliser la forme des SPRL afin que l'ensemble du patrimoine privé ne soit pas constitutif du gage en quelque sorte de l'entreprise.

Ce projet a été transmis pour avis au Conseil d'Etat.

Monsieur le Président, mesdames, messieurs, l'effort législatif spécifique pour les classes moyennes est très important. Mais l'effort que le ministre des Classes moyennes doit et veut soutenir, est un effort qui s'adresse à tout le monde, à tous ceux qui ont une responsabilité dans l'environnement économique, social, administratif et politique dans lesquels les petites et moyennes entreprises et les indépendants vivent.

C'est avant tout l'amélioration de cet environnement, l'amélioration de la considération des pouvoirs publics, comme d'un certain nombre de partenaires privés, à l'égard des petites et moyennes entreprises, c'est également la prise de conscience toujours plus vive de leur caractère indispensable dans la vie économique qui constituent l'élément le plus fondamental de toute politique en faveur des classes moyennes et des petites et moyennes entreprises et croyez que je désire m'atteler également de toutes mes forces à cette tâche. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Dames en heren, ik stel voor thans over te gaan tot de aangehouden stemmingen.

Mesdames, messieurs, je vous propose de passer aux votes réservés. (*Assentiment.*)

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE
L'EMPLOI ET DU TRAVAIL DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1984

Vote sur l'amendement et sur l'article réservés

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET
MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID VOOR HET
BEGROTINGSJAAR 1984

*Stemming over het aangehouden amendement
en over het aangehouden artikel*

M. le Président. — Nous devons procéder au vote sur l'amendement réservé de M. Van In et sur l'article réservé du tableau budgétaire relatif au projet de loi contenant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1984.

Wij moeten thans stemmen over het aangehouden amendement van de heer Van In en over het aangehouden artikel bij de begrotingstabel betreffende het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1984.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'amendement de M. Van In.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het amendement van de heer Van In.

150 membres sont présents.

150 leden zijn aanwezig.

133 votent non.

133 stemmen neen.

16 votent oui.

16 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Degroeve, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeeers, Eicher, Férier, Février, François, Friederichs, Geldolf, Gevenois, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lutgen, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poullain, Pouillet, Reynders, Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborgh, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Capoen, de Bruyne, Debussère, Draulans, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, W. Peeters, Mme Saive-Boniver, MM. Thys, Trussart, Van der Elst, Vandezande, Van In, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Gijs.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 1 in stemming.

Je mets aux voix l'article premier.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Les autres articles du projet de loi ayant été adoptés au cours de notre séance du 14 février 1984, le vote sur l'ensemble du projet de loi interviendra dans un instant.

Aangezien de andere artikelen van het ontwerp van wet werden aangenomen in de loop van onze vergadering van 14 februari 1984, zal de stemming over het geheel van het ontwerp van wet straks plaatsvinden.

PROJET DE LOI SUR LES BREVETS D'INVENTION

Vote sur les amendements et articles réservés

ONTWERP VAN WET OP DE UITVINDINGSOCTROOIEN

*Stemming over de aangehouden amendementen
en over de aangehouden artikelen*

M. le Président. — Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés du projet de loi sur les brevets d'invention.

Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het ontwerp van wet op de uitvindingsoctrooien.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par M. Geldolf à l'article 31.

Wij moeten ons eerst uitspreken over het amendement van de heer Geldolf bij artikel 31.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

149 membres sont présents.

149 leden zijn aanwezig.

100 votent non.

100 stemmen neen.

47 votent oui.

47 stemmen ja.

2 s'abstiennent.

2 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Février, François, Friederichs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Lagae, Lagneau, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, M. R. Maes, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, W. Peeters, Poma, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele,

Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van-nieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Adriaensens, Basecq, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Deconinck, Degroove, Dehousse, Delcroix, Delmotte, Désir, de Wasseige, Donnay, Egemeers, Eicher, Féir, Geldolf, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Leclercq, Lepaffe, Marmenout, Matthys, Op 't Eynde, Paque, Pécriaux, J. Peetermans, Mme Pétry, M. Poulain, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Spitaels, Th. Toussaint, Trussart, Van Der Niepen, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipel et Gijs.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 31 in stemming.

Je mets aux voix l'article 31.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — De heer Geldolf had nog verschillende amendementen ingediend bij andere artikelen. Deze amendementen vervallen echter aangezien zijn amendement bij artikel 31 niet werd aangenomen.

Ik breng artikel 36 in stemming.

Je mets aux voix l'article 36.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 37 in stemming.

Je mets aux voix l'article 37.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 48 in stemming.

Je mets aux voix l'article 48.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 52 in stemming.

Je mets aux voix l'article 52.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il nous reste à nous prononcer sur l'amendement déposé par M. de Wasseige et consorts à l'article 78.

Wij moeten ons nog uitspreken over het amendement van de heer de Wasseige c.s. bij artikel 78.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

151 membres sont présents.

151 leden zijn aanwezig.

101 votent non.

101 stemmen neen.

47 votent oui.

47 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Fédrier, Friederichs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, M. R. Maes, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, W. Peeters, Poma, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, M. Toussaint, Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Adriaensens, Basecq, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Deconinck, Degroove, Dehousse, Delcroix, Delmotte, Désir, de Wasseige, Deworme, Donnay, Egemeers, Eicher, Féir, Geldolf, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Lagasse, Leclercq, Lepaffe, Marmenout, Matthys, S. Moureaux, Op 't Eynde, Pécriaux, J. Peetermans, Mme Pétry, M. Poulain, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Spitaels, Th. Toussaint, Trussart, Van Der Niepen, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipel, Gijs et Paque.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

M. Paque. — Monsieur le Président, j'ai pairé avec M. Lahaye.

De heer Gijs. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Wyninckx.

De heer Canipel. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Van Herreweghe.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 78 in stemming.

Je mets aux voix l'article 78.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Les autres articles du projet de loi ayant été adoptés au cours de notre séance du 15 février 1984, le vote sur l'ensemble du projet de loi interviendra dans un instant.

Aangezien de andere artikelen van het ontwerp van wet werden aangenomen in de loop van onze vergadering van 15 februari 1984, zal de stemming over het geheel van het ontwerp van wet straks plaatsvinden.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET BETREFFENDE DE POLITIE OVER HET WEGVERKEER, GECOÖRDINEERD OP 16 MAART 1968

*Stemming over de aangehouden amendementen
en over het aangehouden artikel 6*

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI RELATIVE A LA POLICE DE LA CIRCULATION ROUTIERE, COORDONNÉE LE 16 MARS 1968

Vote sur les amendements et sur l'article 6 réservés

De Voorzitter. — Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over het aangehouden artikel 6 van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968.

Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et sur l'article 6 réservés du projet de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968.

Wij spreken ons eerst uit over het amendement van de heer Robert Maes.

Nous passons d'abord au vote sur l'amendement de M. Robert Maes.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

153 membres sont présents.

153 leden zijn aanwezig.

133 votent non.

133 stemmen neen.

17 votent oui.

17 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bascq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Degroeve, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelseers, Eichler, Férier, François, Friederichs, Geldolf, Gevenois, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblert, Jandrain, Kevers, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lutgen, Marmenout, Marthys, Mme Mayence-Goossens, MM. S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Reynders, Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Th. Tous-saint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Capoen, de Bruyne, Debussère, Draulans, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, W. Peeters, Mme Saive-Boniver, MM. Thys, Trussart, Van der Elst, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipel, Gijs et Paque.

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heer Van Ooteghem.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'amendement de M. Van Ooteghem.

U hebt het woord, mijnheer Van Ooteghem.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren ministers, geachte collega's, ik heb gisteren uitvoerig mijn bezwaren tegen dit artikel uiteengezet. Ik wil nog herhalen dat wij voorstander zijn van deze wet. Het is een goede wet. Maar wij zijn tegenstander van artikel 6 dat bepaalt dat een vonnis uitvoerbaar is vanaf de uitspraak en niet vanaf de betekening. Aangezien dit juridisch een nonsens is, vraag ik de verzending naar de commissie voor de Justitie. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Wij moeten ons dus eerst uitspreken over de vraag tot verzending naar de commissie voor de Justitie.

De heer Vanderpoorten. — Wat zegt de minister daarvan?

De Voorzitter. — Ik meen dat deze vraag preliminair is en in eerste instantie de Senaat aangaat.

Nous passons au vote.

Wij gaan tot de stemming over.

— De vraag tot verzending naar de commissie voor de Justitie, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

La demande de renvoi en commission de la Justice, mise aux voix par assis et levé, n'est pas adoptée.

De heer Van Ooteghem. — Wij vragen de naamstemming, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — De stemming heeft al plaatsgehad, mijnheer Van Ooteghem. U had de naamstemming eerder moeten vragen.

M. S. Moureaux. — Monsieur le Président, quand il y a doute, il convient de procéder au vote nominatif.

M. le Président. — Il aurait fallu le demander plus rapidement, monsieur Moureaux.

Nous devons procéder maintenant au vote nominatif sur l'amendement de M. Van Ooteghem à l'article 6.

Wij gaan nu over tot de naamstemming over het amendement van de heer Van Ooteghem bij artikel 6.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

149 membres sont présents.

149 leden zijn aanwezig.

96 votent non.

96 stemmen neen.

24 votent oui.

24 stemmen ja.

29 s'abstiennent.

29 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelseers, Férier, Févier, François, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Marmenout, Marthys, Nicolas, Noerens, Pede, Edg. Peetermans, Poma, Reynders, Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbus-

sche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Capoen, de Bruyne, Debussère, de Clippele, Désir, Draulans, Friederichs, Lagasse, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, S. Moureaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mme Saive-Boniver, MM. Thys, Trussart, Van der Elst, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Basecq, Canipèl, Mme Coorens, De Bremaeker, Degroeve, Dehousse, Delcroix, Delmotte, de Wasseige, Deworme, Eicher, Geldolf, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblot, Jandrain, Leclercq, Op 't Eynde, Paque, Péciaux, Mme Pétry, MM. Poulain, Spitaels et Th. Toussaint.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 6 in stemming.

Je mets aux voix l'article 6.

— Aangenen.

Adopté.

De Voorzitter. — Aangezien de andere artikelen van het ontwerp van wet werden aangenomen in de loop van onze vergadering van gisteren, zal de stemming over het geheel van het ontwerp van wet straks plaatsvinden.

Les autres articles du projet de loi ayant été adoptés au cours de notre séance d'hier, le vote sur l'ensemble du projet de loi interviendra dans un instant.

PROJET DE LOI RELATIF A L'ELECTION DU PARLEMENT EUROPEEN

Vote sur les amendements et articles réservés

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE VERKIEZING VAN HET EUROPESE PARLEMENT

*Stemming over de aangehouden amendementen
en over de aangehouden artikelen*

M. le Président. — Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés du projet de loi relatif à l'élection du Parlement européen.

Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het ontwerp van wet betreffende de verkiezing van het Europese Parlement.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par M. Désir, tendant à insérer un article 2bis (nouveau).

Wij moeten ons eerst uitspreken over het amendement van de heer Désir strekkende tot de invoeging van een artikel 2bis (nieuw).

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

146 membres sont présents.

146 leden zijn aanwezig.

134 votent non.

134 stemmen neen.

6 votent oui.

6 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Degroeve, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, de Wasseige, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Draulans, le comte du Monceau de Bergendael, Egelméers, Eicher, Férier, Février, François, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblot, Jandrain, Kevers, Lagae, Lagneau, Leclercq, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. Marmenout, Matthys, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Péciaux, Pede, Edg. Peetermans, W. Peeters, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Reynders, Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. de Clippele, Désir, Lagasse, Lepaffe, S. Moureaux et J. Peetermans.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipèl, Paque, Mme Saive-Boniver, M. Trussart, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

M. le Président. — Nous avons à nous prononcer sur l'amendement déposé par M. Humblot à l'article 6.

Wij moeten ons uitspreken over het amendement van de heer Humblot bij artikel 6.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

154 membres sont présents.

154 leden zijn aanwezig.

116 votent non.

116 stemmen neen.

35 votent oui.

35 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Serrano, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Draulans, le comte du Monceau de Bergendael, Egelméers, Férier, Février, François, Friederichs, Geldolf, J. Gillet, Mmes

L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Houben, Kevers, Lagae, Lagneau, Lowis, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Poma, Reynders, Rutten, Seeuws, Smeers, Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vanhahaute, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

M. Basecq, Mme Coorens, MM. De Bremaeker, de Clippele, Degroeve, Dehousse, Delcroix, Delmotte, Désir, de Wasseige, Deworme, Donnay, Eicher, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblot, Jandrain, Lagasse, Leclercq, Lepaffe, Moureaux, Péciaux, J. Peetermans, Mme Pétry, M. Poulain, Mme Saive-Boniver, MM. Spitaels, Th. Toussaint, Trussart, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipel, Gijs et Paque.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 6.

Ik breng artikel 6 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Nous avons à nous prononcer sur l'amendement de M. Désir à l'article 8.

Wij moeten ons uitspreken over het amendement van de heer Désir bij artikel 8.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

153 membres sont présents.

153 leden zijn aanwezig.

146 votent non.

146 stemmen neen.

5 votent oui.

5 stemmen ja.

2 s'abstiennent.

2 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Degroeve, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelseers, Eicher, Férier, Février, François, Friederichs, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblot, Jandrain, Kevers, Lagae, Lagneau, Leclercq, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Péciaux, Pede, Edg.

Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vanden haute, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Désir, Lagasse, Lepaffe, S. Moureaux et J. Peetermans.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipel et Paque.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 8.

Ik breng artikel 8 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Humblot à l'article 11.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Humblot bij artikel 11.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

147 membres sont présents.

147 leden zijn aanwezig.

114 votent non.

114 stemmen neen.

31 votent oui.

31 stemmen ja.

2 s'abstiennent.

2 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelseers, Férier, Février, François, Friederichs, Geldolf, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Houben, Kevers, Lagneau, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Poma, Reynders, Rutten, Seeuws, Smeers, Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vanden haute, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

M. Basecq, Mme Coorens, MM. de Clippele, Degroove, Dehousse, Delmotte, de Wasseige, Deworme, Donnay, Eicher, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Jandrain, Lagasse, Leclercq, Lepaffe, Pécriaux, J. Peetermans, Mme Pétry, M. Poulain, Mme Saive-Boniver, MM. Spitaels, Th. Toussaint, Trussart, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Delcroix et Paque.

De Voorzitter. — Wij moeten ons thans uitspreken over het amendement van de heren Luyten en Vandezande op artikel 11.

Nous avons à nous prononcer maintenant sur l'amendement de MM. Luyten et Vandezande à l'article 11.

Het woord is aan de heer Luyten.

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, geachte collega's, de weinigen die hier gisteren de debatten hebben gevolgd, weten dat ons amendement op artikel 11 van het ontwerp de kern is van onze hele houding ten aanzien van dit ontwerp.

Wij hebben duidelijk verklaard dat na de grote woorden over Europa er daden moeten volgen. Wij hebben onze houding samengevat rond de idee van de basisdemocratie. Democratie is als vertegenwoordiger afgevaardigd worden op basis van de bevolkingscijfers. Met dit ontwerp van wet krijgt de Vlaamse bevolking niet waarop zij recht heeft, namelijk 14 zetels.

Wij hebben verder geredeneerd in de zin van eerst oompjes kinderen en dan oompje op basis van een tweede beginsel dat wij hier hebben geformuleerd. In het kader namelijk van onze ideeën over het Europa der volkeren willen wij de enige reeds in de Grondwet terechtgekomen echte minderheid in onze Staat — de Duitstalige minderheid — dit geven waarop zij volgens het volkerenrecht fundamenteel aanspraak kan maken. Dit is de inhoud van onze amendementen.

Ik voel mij in zeer goed gezelschap nu de minister van Buitenlandse Betrekkingen die hier gisteren niet was, aanwezig is. Ik hoorde zeer kort geleden een interview met hem op radio-Eupen. Op de concrete vraag over het erkennen van de Duitse Gemeenschap als eigen kieskring, zei hij onder andere: «Ich bedaure das auch, aber die Parteien können immer einen Deutschsprachigen auf ihre Liste nehmen.» Dat noem ik een wijwateroplossing. Rond datzelfde probleem zei de minister: «Schön ist dass nicht, aber das war ein Kompromis» en verder «Viel leicht kann das in die Zukunft geändert werden.»

Tot slot zei de minister nog: Es gibt Differenzen. Ich bedaure das, aber ich kan auch nichts dafür im Moment.»

Ik denk dat wij nog wél iets kunnen doen. Er zijn voorstellen met afkeuring van de Europese Commissie over ons kiesstelsel zodat het nog terug naar de Kamer kan of moet.

Met de tekst onder ogen vraag ik dat de Senaat de fundamentele beginselen steunt van een rechtvaardige verdeling van de zetels en een erkenning van de drie volkeren van ons land. Dat is de inhoud van onze houding. Aan de hand van uw reactie op ons amendement zullen wij onze houding ten aanzien van het hele ontwerp bepalen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

154 membres sont présents.

154 leden zijn aanwezig.

137 votent non.

137 stemmen neen.

14 votent oui.

14 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Copen, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delvaille-Ghobert, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelméers, Eicher, Férier, Février, François, Friederichs, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lutgen, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Capoen, de Bruyne, Debussère, Draulans, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, P. Peeters, W. Peeters, Thys, Van der Elst, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Dehousse, Paque et Mme Van Puymbroeck.

De heer Luyten. — Eicher, Eicher, *tu quoque fili mi?* (*Gelach.*)

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

M. Dehousse. — Monsieur le Président, je me suis abstenu par ce que je ne suis pas hostile à l'idée qu'un jour, la Région doit être prise, en ce compris la région germanophone, comme base des circonscriptions.

Mais je n'ai pas voté l'amendement parce que l'agressivité dont a fait preuve notre collègue à la tribune se retrouve dans la justification de l'amendement, où il est indiqué que la Région wallonne agit de telle sorte que nos compatriotes de langue allemande sont traités par elle « comme des prisonniers ».

Cher collègue, permettez-moi de vous dire que je vous souhaite vivement d'établir avec la population des Fourons les mêmes relations que celles que nous avons avec la population de langue allemande. (*Très bien! et applaudissements sur les bancs socialistes et sur les bancs du FDF.*)

De heer Luyten. — Mijnheer Dehousse, u zou beter uit de Voerstreek wegblijven, u hebt er niets verloren en dan zou het er heel wat rustiger zijn! U is de grootste imperialist van dit gezelschap.

M. le Président. — Nous passons au vote sur les amendements subsidiaires de MM. Luyten et Vandezande à l'article 11.

Wij gaan over tot de stemming over de subsidiaire amendementen van de heren Luyten en Vandezande bij artikel 11.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

154 membres sont présents.

154 leden zijn aanwezig.

139 votent non.

139 stemmen neen.

14 votent oui.

14 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, les amendements ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Copen, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, de Wasseige, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Férier, Février, François, Friederichs, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lutgen, Mainil, Marmenout, Matthys, S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Capoen, de Bruyne, Debussère, Draulans, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, P. Peeters, W. Peeters, Thys, Van der Elst, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Paque.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 11 in stemming.

Je mets aux voix l'article 11.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Mijnheer Luyten, hebben, na het verwerpen van uw amendementen bij artikel 11, uw amendementen bij artikel 12 nog enig voorwerp?

De heer Luyten. — Die zijn technisch zonder voorwerp geworden, mijnheer de Voorzitter.

Die amendementen zijn dan ook ingetrokken.

De Voorzitter. — Wij moeten nu stemmen over het amendement van mevrouw Nelly Maes bij artikel 12.

Nous devons procéder maintenant au vote sur l'amendement de Mme Nelly Maes à l'article 12.

Het woord is aan mevrouw Nelly Maes voor een stemverklaring.

Mevrouw N. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben ervan overtuigd dat de geest en de democratische rechtsregels die aan de basis liggen van ons kiesstelsel ook inhouden dat voor de Europese verkiezingen moet gelden wat voor elke verkiezing geldt, namelijk dat een kiescollege kiest voor de kandidaten die uit zijn midden voortspruiten.

Wij hebben vastgesteld dat het huidige artikel 12 wel voorziet in kiescolleges die, behalve wat het kiesarrondissement Brussel betreft, samenvallen met respectievelijk de Vlaamse en de Waalse kieskring. Maar wij vinden het niet logisch dat kandidaten die niet behoren tot deze Vlaamse of Waalse kieskring zich in de andere kieskring kandidaat kunnen stellen.

Daarom vragen wij dat men in artikel 12 zou stipuleren dat niet alleen de kiezers tot een bepaald kiescollege behoren, maar ook de kandidaten. *(Applaus op de banken van de Volksunie.)*

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

147 membres sont présents.

147 leden zijn aanwezig.

131 votent non.

131 stemmen neen.

15 votent oui.

15 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Copen, Cuvelier, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, De Seranno, Désir, de Wasseige, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Férier, Février, François, Friederichs, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagneau, Leclercq, Lutgen, Mainil, Marmenout, Matthys, S. Moureaux, Noerens, Op 't Eynde, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Poulet, Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, Toussaint, M. Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Capoen, de Bruyne, Debussère, Deconinck, Draulans, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, P. Peeters, W. Peeters, Thys, Van der Elst, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Paque.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 12 in stemming.

Je mets aux voix l'article 12.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Aangezien het amendement van de heren Luyten en Vandezande ingetrokken is, breng ik artikel 14 in stemming.

Je mets aux voix l'article 14.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Nous avons à nous prononcer maintenant sur l'amendement déposé par M. Humblet à l'article 19.

Wij moeten ons nu uitspreken over het amendement van de heer Humblet bij artikel 19.

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

150 membres sont présents.

150 leden zijn aanwezig.

117 votent non.

117 stemmen neen.

32 votent oui.

32 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cuvelier, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Férier, Février, François, Friederichs, Geldolf, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Houben, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Matthys, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Edg. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Thys, Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Watheler, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

M. Basecq, Mme Coorens, MM. Dehousse, Delcroix, Delmotte, Désir, de Wasseige, Deworme, Donnay, Eicher, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Jandrain, Lagasse, Leclercq, Lepaffe, S. Moureaux, Péciaux, J. Peetermans, Mme Pétry, M. Poulain, Mme Saive-Boniver, MM. Spitaels, Th. Toussaint, Trussart, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Paque.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 19.

Ik breng artikel 19 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen

M. le Président. — Nous avons à nous prononcer sur l'amendement déposé par M. Van Roye à l'article 22.

Wij moeten ons uitspreken over het amendement van de heer Van Roye, bij artikel 22.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

153 membres sont présents.

153 leden zijn aanwezig.

126 votent non.

126 stemmen neen.

26 votent oui.

26 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Coppens, Cuvelier, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Férier, Février, François, Friederichs, Geldolf, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Houben, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Lepaffe, Lowis, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Marmenout, Matthys, S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Edg. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Thys, Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Watheler, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

M. Basecq, Mme Coorens, MM. Delcroix, Delmotte, de Wasseige, Deworme, Eicher, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Hubin, Humblet, Jandrain, Leclercq, Péciaux, J. Peetermans, Mme Pétry, M. Poulain, Mme Saive-Boniver, MM. Spitaels, Th. Toussaint, Trussart, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Paque.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 22.

Ik breng artikel 22 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — Mijnheer Luyten, mag ik aannemen dat uw amendement bij artikel 23 eveneens is ingetrokken?

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb gisteren duidelijk beklemtoond dat zelfs indien mijn amendement met betrekking tot de kieskringen niet werd aanvaard, de bevolking van het Duitstalige gebied door mijn amendement bij artikel 23 de kans krijgt toch een eigen lijst in te dienen. Door de bepalingen in het voorliggend ontwerp, die vereisen dat een ingediende lijst moet worden gesteund door duizend handteke-

ningen uit vijf provincies, heeft die bevolkingsgroep op het ogenblik niet de mogelijkheid een eigen lijst in te dienen.

Ik verzoek u dus, mijnheer de Voorzitter, dit amendement in stemming te brengen.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heren Luyten en Vandezande bij artikel 23.

Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Luyten et Vandezande à l'article 23.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

152 membres sont présents.

152 leden zijn aanwezig.

137 votent non.

137 stemmen neen.

14 votent oui.

14 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Capoen, Chabert, Claey, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Férier, Février, François, Friederichs, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lutgen, Mainil, Marmenout, Matthys, S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Poulet, Reynders, Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. de Bruyne, Debussère, Draulans, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, P. Peeters, W. Peeters, Thys, Van der Elst, Vandezande, Van In, Van Ooteghem et Mme Van Puymbroeck.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Paque.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 23 in stemming.

Je mets aux voix l'article 23.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Mijnheer Luyten, gezien de verwerping van uw vorige amendementen, neem ik aan dat uw amendement bij artikel 24 geen voorwerp meer heeft.

De heer Luyten. — Ik trek dit amendement inderdaad in, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 24 in stemming.

Je mets aux voix l'article 24.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Mijnheer Luyten, ik neem aan dat ook het amendement bij artikel 25 vervalt.

De heer Luyten. — Inderdaad, mijnheer de Voorzitter. Ik trek dit amendement eveneens in.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 25 in stemming.

Je mets aux voix l'article 25.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij stemmen nu over het amendement van de heren De Baere en Geldolf bij artikel 32.

Nous votons maintenant sur l'amendement de MM. De Baere et Geldolf à l'article 32.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

155 membres sont présents.

155 leden zijn aanwezig.

91 votent non.

91 stemmen neen.

61 votent oui.

61 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claey, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, François, Friederichs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Poulet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vankerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Adriaensens, Basecq, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, de Clippele, Deconinck, Dehousse, Delcroix, Delmotte, Désir, de Wasseige, Deworme, Donnay, Draulans, Egelmeers, Eicher, Férier, Geldolf, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. Marmenout, Matthys, S. Moureaux, Op 't Eynde, Pécriaux, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mme Pétry, M. Poulain, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Spitaels, Thys, Th. Toussaint, Trussart, Van der Elst, Van Der Niepen,

Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipel, Gijs et Paque.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 32 in stemming.

Je mets aux voix l'article 32.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Vandezande et Luyten à l'article 36.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heren Vandezande en Luyten bij artikel 36.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

154 membres sont présents.

154 leden zijn aanwezig.

138 votent non.

138 stemmen neen.

15 votent oui.

15 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egemeers, Eicher, Férir, Février, François, Friederichs, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lutgen, Mainil, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Poulet, Reynders, Rutten, Seeuws, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Capoen, de Bruyne, Debusséré, Draulans, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, P. Peeters, W. Peeters, Thys, Vandekerckhove, Van der Elst, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. Paque.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 36 in stemming.

Je mets aux voix l'article 36.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Geldolf et consorts à l'article 38.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Geldolf c.s. bij artikel 38.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

151 membres présents.

151 leden zijn aanwezig.

92 votent non.

92 stemmen neen.

56 votent oui.

56 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bens, Bock, Bosmans, Califice, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, De Seranno, Désir, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, François, Friederichs, Geens, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Goor-Eyben, M. Gramme, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Kevers, Lagae, Lagasse, Lagneau, Lepaffe, Lutgen, Mainil, S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, Poma, Poulet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Adriaenssens, Basecq, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debusséré, de Clippele, Deconinck, Dehousse, Delcroix, Delmotte, de Wasseige, Deworme, Donnay, Draulans, Egemeers, Eicher, Férir, Geldolf, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Jandrain, Knuts, Leclercq, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Op 't Eynde, Pécriaux, P. Peeters, W. Peeters, Mme Pétry, MM. Poulain, Seeuws, Spitaels, Thys, Th. Toussaint, Trussart, Vandekerckhove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipel, Gijs et Paque.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 38 in stemming.

Je mets aux voix l'article 38.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij gaan stemmen over het amendement van de heren Luyten en Vandezande bij artikel 41.

Nous allons passer au vote sur l'amendement de MM. Luyten et Vandezande à l'article 41.

Het woord is aan de heer Luyten voor een stemverklaring.

Ik herinner u eraan dat de bespreking van de amendementen gesloten is.

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, er is een nieuw element. Er is hier iemand verschenen die hier zelden komt.

Mijnheer Dehousse, misschien kan ik u overtuigen of plezier doen met te zeggen welke intentie ons bezielt bij het indienen van dit amendement.

Wat straffeloos in uw zo geliefde Voerstreek kan gebeuren, kan beter uit de strafwet worden gelicht zodat hypocrisie op dit vlak niet langer nodig is.

De Voorzitter. — Mijnheer Luyten, als u volgende keer de vinger opsteekt, zal ik u het woord niet meer geven, want u maakt werkelijk misbruik van de tribune.

M. Paque. — L'abus nuit en tout!

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Luyten et Vandezande à l'article 41.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heren Luyten en Vandezande bij artikel 41.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

157 membres sont présents.

157 leden zijn aanwezig.

142 votent non.

142 stemmen neen.

13 votent oui.

13 stemmen ja.

2 s'abstiennent.

2 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claey, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Férier, Février, François, Friederichs, Geens, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mme Hanquet, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Mainil, Marmenout, Matthys, S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Pouillet, Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenaabeele, Van den Broeck, Vandenaube, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanha-verbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Capoen, de Bruyne, Debussère, Draulans, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, P. Peeters, W. Peeters, Thys, Vandekerckhove, Vandezande et Van In.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1983-1984
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1983-1984

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Paque et Van der Elst.

De Voorzitter. — Ik verzoek de heer Van der Elst de reden van zijn onthouding mede te delen.

De heer Van der Elst. — Ik ben afgesproken met minister Hatry.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 41 in stemming.

Je mets aux voix l'article 41.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Bij artikel 43 is een amendement ingediend door de heren Luyten en Vandezande.

A l'article 43, MM. Luyten et Vandezande ont introduit un amendement.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, wij trekken dit amendement in.

De Voorzitter. — Het amendement is dus ingetrokken.

L'amendement est donc retiré.

Ik breng artikel 43 in stemming.

Je mets l'article 43 aux voix.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Jacques Wathélet et Vandenaube à l'article 45.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heren Jacques Wathélet en Vandenaube bij artikel 45.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

159 membres sont présents.

159 leden zijn aanwezig.

135 votent non.

135 stemmen neen.

21 votent oui.

21 stemmen ja.

3 s'abstiennent.

3 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Bascour, Basecq, Bens, Bosmans, Califice, Canipel, Capoen, Chabert, Claey, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, C. de Clercq, T. Declercq, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Degroove, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Demuyter, Deprez, De Seranno, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Férier, Février, François, Friederichs, Geens, Geldolf, Gevenois, Gijs, Mme L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Leclercq, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Marmenout, Matthys, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pécriaux, Pede,

Edg. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Poulet, Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

On voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aubecq, Bock, Bossicart, Close, Coen, Cuvelier, Decléry, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Descamps, Désir, J. Gillet, Lagasse, Lagneau, Lepaffe, Mme Mayenne-Goossens, MM. S. Moureaux, Nicolas, J. Peetermans, M. Toussaint, Vandenhaute et J. Wathelet.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Paque, Van der Elst et Vandezande.

De Voorzitter. — Ik verzoek de heer Vandezande de reden van zijn onthouding mede te delen.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden om de redenen die ik gisteren heb uiteengezet.

Mme Godinache-Lambert. — Monsieur le Président, c'est par erreur que j'ai voté « non »; je voulais, en effet, voter « oui ».

M. le Président. — Il vous en est donné acte.

Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Luyten et Vandezande à l'article 45.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heren Luyten en Vandezande bij artikel 45.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

157 membres sont présents.

157 leden zijn aanwezig.

139 votent non.

139 stemmen neen.

14 votent oui.

14 stemmen ja.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Degroove, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Férier, François, Friederichs, Geens, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lutgen, Mainil, Marmenout, Matthys, S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen,

MM. Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Poulet, Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Capoen, de Bruyne, Debussère, Draulans, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, P. Peeters, W. Peeters, Thys, Vandekerckhove, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Paque, Vandenhaute, Van der Elst et Mme Van Puymbroeck.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Van Roye et Humblet à l'article 45.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heren Van Roye en Humblet bij artikel 45.

— Il es procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

155 membres sont présents.

155 leden zijn aanwezig.

117 votent non.

117 stemmen neen.

34 votent oui.

34 stemmen ja.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Degroove, Dehaene, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Eicher, Férier, François, Friederichs, Geens, Gevenois, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Hubin, Jandrain, Kevers, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Poulet, Reynders, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Adriaenssens, Capoen, Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, de Clippele, Deconinck, Draulans, Egelmeers, Férier, Geldolf, Houben, Knuts, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Op 't Eynde, P. Peeters, W. Peeters, Mme Saive-Boniver,

MM. Seeuws, Thys, Trussart, Vandekerckhove, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipel, Gijs, Paque et Van der Elst.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 45 in stemming.

Je mets l'article 45 aux voix.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heer Geldolf c.s., strekkende tot invoeging van een nieuw artikel 45bis.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Geldolf et consorts, tendant à l'insertion d'un article 45bis nouveau.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

155 membres sont présents.

155 leden zijn aanwezig.

88 votent non.

88 stemmen neen.

62 votent oui.

62 stemmen ja.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, François, Friedrichs, Geens, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Kevers, Lagae, Lutgen, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Adriaenssens, Basecq, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debusseré, Deconinck, Degroeve, Dehousse, Delmotte, Désir, de Wasseige, Deworme, Donnay, Draulans, Egelmeers, Eicher, Féris, Geldolf, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, S. Moureaux, Op 't Eynde, Péciaux, P. Peeters, W. Peeters, Mme Pétry, M. Poulain, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Spitaels, Thys, Th. Toussaint, Trussart, Vandekerckhove, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye et Vercaigne.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipel, Delcroix, Gijs, Paque et Van der Elst.

M. le Président. — Les autres articles du projet de loi ayant été adoptés au cours de notre séance du mercredi 15 février 1984, nous procéderons dans un instant au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Aangezien de andere artikelen van het ontwerp van wet werden aangenomen in de loop van onze vergadering van woensdag 15 februari 1984, stemmen wij straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL DE L'ANNÉE BUDGETAIRE 1984

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL DE L'ANNÉE BUDGETAIRE 1983

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE DE L'ANNÉE BUDGETAIRE 1984

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE DE L'ANNÉE BUDGETAIRE 1983

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1983

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1983

Stemming

M. le Président. — Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi.

Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over deze ontwerpen van wet. (Instemming.)

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble des projets de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de ontwerpen van wet in hun geheel.

158 membres sont présents.

158 leden zijn aanwezig.

89 votent oui.

89 stemmen ja.

65 votent non.

65 stemmen neen.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de ontwerpen van wet aangenomen.

Les deux premiers seront soumis à la sanction royale.

De eerste twee zullen aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Les deux derniers seront transmis à la Chambre des représentants.

De laatste twee zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, André, Bascour, Bens, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. le comte du Monceau de Bergendal, Février, François, Friederichs, Geens, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, M. Gramme, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Kevers, Lagae, Lagneau, Lutgen, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poma, Pouillet, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Van-geel, Vanhaverbeke, Van herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Basecq, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, de Clippele, Deconinck, Degroeve, Dehousse, Delcroix, Delmotte, Désir, de Wasseige, Deworme, Donnay, Draulans, Egelmeers, Eicher, Férier, Geldolf, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Houben, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Leclercq, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, S. Moureaux, Op 't Eynde, Pécriaux, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mme Pétry, M. Poulain, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Spitaels, Thys, Th. Toussaint, Trussart, Vandekerckhove, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye et Vercaigne.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Canipel, Gijs, Paque et Van der Elst.

PROJET DE LOI RELATIF A L'ELECTION DU PARLEMENT EUROPEEN

Vote

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE VERKIEZING VAN HET EUROPESE PARLEMENT

Stemming

M. le Président. — Nous allons procéder au vote de l'ensemble du projet de loi relatif à l'élection du Parlement européen.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet betreffende de verkiezing van het Europees Parlement.

Het woord is aan de heer Luyten voor een stemverklaring.

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik heb er daarstraks, bij een eerste stemverklaring, op gewezen dat de basisregel van de democratie, namelijk de vertegenwoordiging volgens de bevolking, voor ons fundamenteel is. Bovendien hechten wij, zoals ik hier gisteren heb gezegd, een zeer groot belang aan de vertegenwoordiging van alle volkeren in Europa, dit in de geest van grote Europese federalisten als Alexandre Marc, Denis de Rougemont, professor Brugmans en Guy de Héraud.

Aangezien onze amendementen systematisch werden verworpen, kunnen wij ons, ondanks ons fundamenteel geloof in Europa, als Europese federalisten, zelfs niet onthouden bij de stemming over dit verbasterd ontwerp. Wij zullen dan ook tegenstemmen.

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming.

Nous passons au vote.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

160 membres sont présents.

160 leden zijn aanwezig.

142 votent oui.

142 stemmen ja.

14 votent non.

14 stemmen neen.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Degroeve, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Férier, François, Friederichs, Geens, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. R. Gillet, Mmes Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lutgen, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Pouillet, Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vanderborght, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vandersmissen, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Capoen, de Bruyne, Debussère, Draulans, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, P. Peeters, W. Peeters, Thys, Vandekerckhove, Vandezande, Van In et Van Ooteghem.

Se sont abstenus ;

Hebben zich onthouden :

MM. Vandenhaute, Van der Elst, Vercaigne et J. Wathélet.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

M. Vercaigne. — Monsieur le Président, messieurs les ministres, chers collègues, je désire justifier mon abstention.

Si, dans l'ensemble, ce projet de loi constitue un progrès par rapport à la législation antérieure, notamment en ce qui concerne la réglementation des cumuls, je considère que le compromis intervenu sur les possibilités données aux étrangers membres de la CEE est une injure aux centaines de milliers de personnes qui ont choisi de rester chez nous en y apportant leur force de travail, leurs impôts et leur identité culturelle. On les laisse à l'écart de toute vie politique.

Il fallait laisser le libre choix aux ressortissants des pays de la Communauté européenne, comme on l'a fait pour les Britanniques et les Irlandais, et leur permettre de voter soit pour des candidats de leur pays d'origine, soit pour des candidats de chez nous.

Une fois de plus, il s'agit ici d'une démocratie arrangée au bénéfice des partis dominants.

Comme internationaliste convaincu, je ne puis admettre de telles restrictions à une démocratie véritable.

M. le Président. — La parole est à M. Jacques Wathelet.

M. J. Wathelet. — Monsieur le Président, je souhaite justifier brièvement mon abstention à titre personnel, comme c'est d'ailleurs celle de M. Vandenhaute.

Nous sommes les signataires de l'amendement, qui a été évoqué il y a quelques instants, à l'article 45. Nous restons l'un et l'autre persuadés que, dans la rédaction du nouvel article 45, se trouve une violation de l'Acte européen.

M. Geldolf. — N'exagérez pas!

M. J. Wathelet. — Je le maintiens.

M. Geldolf. — Vous n'étiez même pas là pour entendre la réplique du ministre à vos arguments.

M. J. Wathelet. — Monsieur le Président, M. Geldolf vient de dire ce qui n'est pas.

Hier, j'ai développé assez longuement notre amendement à l'article 45. J'ai demandé à M. le Vice-Président du Sénat, qui présidait la séance à ce moment-là, l'autorisation de développer mon amendement dans la discussion générale afin de pouvoir me rendre ensuite à la commission de la réforme des institutions où un projet important était en discussion. Je ne puis donc accepter les reproches de M. Geldolf, qui ignore ce dont il parle. (*Applaudissements sur divers bancs.*)

M. Geldolf. — Je répète que vous n'étiez pas présent lors de la réponse du ministre.

M. J. Wathelet. — J'étais en commission, je viens de vous le dire.

M. Geldolf. — Mais d'autres membres pourraient également justifier ainsi leur absence.

De Voorzitter. — Mijnheer Geldolf, wilt u mijnheer Wathelet laten uitspreken?

M. Geldolf. — M. Gol ne sera donc pas candidat!

M. J. Wathelet. — Voilà toute la hauteur de vues dont vous êtes capable!... Je n'insiste pas.

Pour ce qui concerne la justification de mon abstention, je viens de le rappeler, il s'agit d'une question de principe.

Il est bien évident que nous nous sommes concertés au sein de notre groupe. Le projet de loi relatif à l'élection du Parlement européen est d'une importance telle que le groupe PRL, qui a voté l'amendement, a également voté le projet.

Je me suis ainsi expliqué brièvement sur le vote que nous avons émis. Je crois avoir largement donné hier les motivations complètes de notre attitude.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CONVENTION SUR LA PROTECTION PHYSIQUE DES MATIERES NUCLEAIRES, ET DES ANNEXES, FAITES A VIENNE ET A NEW YORK LE 3 MARS 1980

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE L'ACCORD DE COOPERATION ENTRE L'UNION ECONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE ET LA REPUBLIQUE DU SENEGAL EN MATIERE DE MARINE MARCHANDE, SIGNE A DAKAR LE 1er DECEMBRE 1982

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE L'AVENANT SIGNE A BRUXELLES LE 14 FEVRIER 1983, MODIFIANT ET COMPLETANT LA CONVENTION ET LE PROTOCOLE FINAL ENTRE LA BELGIQUE ET LE MAROC TENDANT A EVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS ET A REGLER CERTAINES AUTRES QUESTIONS EN MATIERE D'IMPOTS SUR LE REVENU, SIGNES A RABAT LE 4 MAI 1972

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DU PROTOCOLE ADDITIONNEL A LA CONVENTION DU 3 OCTOBRE 1975 ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET LA REPUBLIQUE SOCIALISTE DE ROUMANIE RELATIF A L'ENTRAIDE JUDICIAIRE EN MATIERE CIVILE ET COMMERCIALE, SIGNE A BUCAREST LE 30 OCTOBRE 1979

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET VERDRAG INZAKE EXTERNE BEVEILIGING VAN KERNMATERIAAL, EN VAN DE BIJLAGEN, OPGEMAAKT TE WENEN EN TE NEW YORK OP 3 MAART 1980

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN DE REPUBLIEK SENEGAL INZAKE DE HANDELSSCHEEPVAART, ONDERTEKEND TE DAKAR OP 1 DECEMBER 1982

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET AVENANT, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 14 FEBRUARI 1983, TOT WIJZIGING EN AANVULLING VAN DE OVEREENKOMST EN HET SLOTPROTOCOL TUSSEN BELGIE EN MAROKKO TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING EN TOT REGELING VAN SOMMIGE ANDERE AANGELEGENHEDEN INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN, ONDERTEKEND TE RABAT OP 4 MEI 1972

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET AANVULLEND PROTOCOL BIJ DE OVEREENKOMST VAN 3 OKTOBER 1975 TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIE EN DE SOCIALISTISCHE REPUBLIEK ROEMENIE BETREFFENDE DE WEDERZIJDS RECHTSHULP IN BURGERLIJKE ZAKEN EN HANDELSZAKEN, ONDERTEKEND TE BOEKAREST OP 30 OKTOBER 1979

Stemming

M. le Président. — Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi.

Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over deze ontwerpen van wet. (*Instemming.*)

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble des projets de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de ontwerpen van wet in hun geheel.

159 membres sont présents.

159 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de ontwerpen van wet aangenomen.

Le premier sera transmis à la Chambre des représentants.

Het eerste zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Les trois autres seront soumis à la sanction royale.

De drie anderen zullen aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont pris part au vote:

Hebben aan de stemming deelgenomen:

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Canipel, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Degroove, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Férier, Février, François, Friederichs, Geens, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. R. Gillet, Mmes Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lowis, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandekerckhove, Vandenaële, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

PROJET DE LOI SUR LES BREVETS D'INVENTION

Vote

ONTWERPEN VAN WET OP DE UITVINDINGSOCTROOIEN

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble du projet de loi sur les brevets d'invention.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet op de uitvindingsoctrooien.

La parole est à M. de Wasseige pour une justification de vote.

M. de Wasseige. — Monsieur le Président, messieurs les ministres, chers collègues, nous approuvons entièrement le contenu de ce projet de loi, qui remonte d'ailleurs au gouvernement précédent et qui constitue certainement un grand pas en avant dans la bonne voie.

Nous aurions toutefois souhaité que les amendements introduits par M. Geldolf aient été retenus. Nous ne pouvons surtout pas accepter l'article 78, auquel j'avais personnellement déposé un amendement qui a été refusé, simplement parce que, si l'on applique cette loi telle quelle, il s'ensuivra un vide juridique.

En effet, le gouvernement a vingt-quatre mois pour promulguer la mise en vigueur de la loi. S'il ne le fait pas dans ce délai, il ne sera plus habilité à le faire. Il sera donc désormais impossible d'appliquer toute une partie de cette loi.

Etant donné que nous voulons qu'elle soit effective, nous nous abstenons au vote.

M. le Président. — Nous passons au vote.

Wij gaan over tot de stemming.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

153 membres sont présents.

153 leden zijn aanwezig.

113 votent oui.

113 stemmen ja.

40 s'abstiennent.

40 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Février, François, Friederichs, Geens, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Kevers, Lagae, Lagasse, Lagneau, Lepaffe, Lowis, Lutgen, Mme N. Maes, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, J. Peeters, W. Peeters, Poma, Reynders, Mme Saive-Boniver, M. Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandekerckhove, Vandenaële, Van den Broeck, Vandenhaute, Van der Elst, Vandermarliere, Vanderpoorten, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

MM. Adriaenssens, Basecq, Canipel, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Deconinck, Degroove, Dehousse, Delcroix, Delmotte, de Wasseige, Deworme, Donnay, Egelmeers, Eicher, Férier, Geldolf, Gevenois, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Knuts, Leclercq, Marmenout, Matthys, Op 't Eynde, Paque, Pécriaux, Mme Pétry, MM. Poulain, Seeuws, Th. Toussaint et Van Der Niepen.

De Voorzitter. — Ik verzoek de heer Seeuws de reden van de onthouding van zijn fractie mede te delen.

De heer Seeuws. — Mijnheer de Voorzitter, onze fractie heeft zich onthouden om de redenen die gisteren door onze woordvoerders werden uiteengezet.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI RELATIVE A LA POLICE DE LA CIRCULATION ROUTIERE, COORDONNÉE LE 16 MARS 1968

Vote

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET BETREFFENDE DE POLITIE OVER HET WEGVERKEER, GECOORDINEERD OP 16 MAART 1968

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble du projet de loi relatif à la police de la circulation routière.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet betreffende de politie over het wegverkeer.

Le vote commence.
De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

151 membres sont présents.

151 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont pris part au vote:

Hebben aan de stemming deelgenomen:

MM. Adriaensens, Aerts, Akkermans, Aubecq, Bascour, Basecq, Bens, Bock, Bosmans, Bossicart, Canipel, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Degroeve, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, de Wasseige, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Férier, Février, François, Friederichs, Geens, Geldolf, Gevenois, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Hieraux, Hismans, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Leclercq, Lepaffe, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. S. Moureaux, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mme Pétry, MM. Poma, Poulain, Reynders, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Stael-Dompas, MM. Thys, Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uytendaele, Van Daele, Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Van der Elst, Vandermarliere, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Weckx, Windels et Leemans.

QUESTION ORALE DE M. TRUSSART AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «LES NOUVELLES DISPOSITIONS ENTREES EN VIGUEUR DANS LE SECTEUR DE L'ASSURANCE MALADIE-INVALIDITE ET QUI CONCERNENT LES PERSONNES A CHARGE DE CERTAINS BENEFICIAIRES»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER TRUSSART AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE NIEUWE MAATREGELEN DIE IN DE ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING VAN KRACHT ZIJN GEWORDEN TEN AANZIEN VAN PERSONEN DIE TEN LASTE ZIJN VAN BEPAALDE RECHTHEBBENDEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Trussart au ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles sur «les nouvelles dispositions entrées en vigueur dans le secteur de l'assurance maladie-invalidité et qui concernent les personnes à charge de certains bénéficiaires».

La parole est à M. Trussart.

M. Trussart. — Monsieur le Président, messieurs les ministres, chers collègues, dans le secteur de l'Inami, l'arrêté royal du 1er décembre 1982,

paru au *Moniteur belge* du 4 décembre 1982, a fondamentalement remanié les articles 165 à 168 de l'arrêté royal du 4 novembre 1963.

M. Basecq, premier vice-président prend la présidence de l'assemblée

De nouvelles dispositions concernant les personnes à charge de bénéficiaires sont ainsi entrées en vigueur le 1er avril 1983. Monsieur le ministre voudrait-il me confirmer si les personnes suivantes ne peuvent effectivement pas être considérées comme personnes à charge:

1° Les personnes qui travaillent à horaire réduit — moins de deux heures par jour — et pour lesquelles les employeurs ne paient aucune cotisation à la sécurité sociale;

2° Les personnes handicapées dont les allocations atteignent le plafond de 17 592 francs brut par mois, au 1er janvier 1984, et pour lesquelles aucun autre revenu ne peut être pris en considération;

3° Les veuves du secteur public qui se remarient et conservent le droit à la pension, celle-ci dépassant le plafond de 17 592 francs brut par mois au 1er janvier 1984?

Dans l'affirmative, monsieur le ministre ne pense-t-il pas que, pour ces cas, il serait bon, soit de hausser le plafond des revenus, soit de moduler la cotisation des personnes non encore protégées en fonction des revenus de la personne titulaire, sachant qu'actuellement il leur est réclamé une cotisation mensuelle fixée forfaitairement à 2 351 francs?

M. le Président. — La parole est à M. Dehaene, ministre.

M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, je tiens, en premier lieu, à rappeler à l'honorable membre qu'après les modifications apportées aux articles 165 à 168 de l'arrêté royal du 4 novembre 1963 par l'arrêté royal du 1er décembre 1982, trois catégories de personnes ne peuvent plus être considérées comme personnes à charge depuis le 1er avril 1983.

Il s'agit tout d'abord des personnes qui sont elles-mêmes titulaires et qui ne paient pas de complément de cotisation ou de cotisation personnelle.

Il s'agit encore des personnes qui peuvent prétendre aux prestations de santé en vertu de leur occupation dans un organisme national, international ou supranational de droit public, organisant lui-même un régime d'assurance maladie-invalidité.

Il s'agit, enfin, des personnes disposant de revenus professionnels ou de remplacement d'un montant mensuel brut supérieur à 17 592 francs, montant indexé au 1er janvier 1984.

Par revenus professionnels, on entend les revenus découlant d'activités exercées en Belgique ou à l'étranger, même par personne interposée.

Pour les travailleurs indépendants, le montant des revenus est fixé fictivement à 100/80 de la différence entre les bénéfices et profits bruts ou les charges professionnelles y afférentes.

Quant aux revenus de remplacement, ils sont constitués de pensions, rentes, allocations ou indemnités, perçues effectivement en vertu d'une législation belge ou étrangère ou du droit commun.

Pour la détermination des revenus professionnels ou de remplacement, il n'est tenu compte ni des pensions de guerre, ni des allocations familiales, ni des allocations pour l'aide d'une tierce personne octroyées aux handicapés, ni de la pension alimentaire payée au conjoint séparé de fait ou de corps. Il n'est pas non plus tenu compte de revenus provenant de biens mobiliers ou immobiliers.

Il faut relever encore que le plafond mensuel de 17 592 francs ou annuel de 211 104 francs — montants au 1er janvier 1984 — est un plafond également utilisé pour la notion de titulaire avec personne à charge pour l'octroi de l'indemnité d'incapacité de travail, ainsi qu'en matière de revenus dans le cadre du travail autorisé des pensionnés.

J'en viens maintenant plus précisément à la question de l'honorable membre. Pour ce qui est des situations visées aux points 2 et 3, il est évident qu'en vertu de la réglementation que je viens de rappeler, ces personnes ne peuvent pas être considérées comme personnes à charge. Quant aux personnes visées au point 1, elles ne pourront être considérées comme personnes à charge qu'à la double condition que leurs revenus ne dépassent pas le plafond de 17 592 francs déjà cité et qu'elles ne puissent pas déjà être considérées comme titulaires elles-mêmes.

Les modifications apportées à la réglementation en matière de personnes à charge découlaient de l'opportunité de mettre fin à certaines situations inéquitables nées de l'exécution, en assurance-maladie, de la

directive des Communautés européennes concernant l'égalité de traitement entre les hommes et les femmes.

Je signale enfin à l'honorable membre que la cotisation dans le régime des personnes non encore protégées varie déjà à l'heure actuelle en fonction de l'âge et de la situation familiale des titulaires, ainsi qu'en fonction de leurs revenus.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOWIS AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE INDEXATIE VAN DE KINESITHERAPIEVERSTREKKINGEN»

QUESTION ORALE DE M. LOWIS AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «L'INDEXATION DES PRESTATIONS DE KINESITHERAPIE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Lowis tot de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen over «de indexatie van de kinesitherapieverstrekkingen».

Het woord is aan de heer Lowis.

De heer Lowis. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, mijn vraag betreft de indexatie van de kinesitherapieverstrekkingen.

Bij de toekenning van de indexaties aan de medische- en paramedische beroepen, stellen we vast dat er een verschil bestaat tussen de onderscheiden medische en paramedische beroepen. Kan de minister mij verklaren waarom deze verschillende toepassing bestaat? Waarom de indexatie voor de kinesitherapie-uitgaven in een toename voorzien is van 363 miljoen, en dit terwijl er een verbruiksvermindering voor deze zorgen werd vastgesteld voor 1983?

De Voorzitter. — Het woord is aan de minister Dehaene.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, zoals het geachte lid ongetwijfeld zal weten, wordt het bedrag van de honoraria vastgelegd in akkoorden of overeenkomsten tussen de ziekenfondsen en de beroepsorganisaties van de zorgverstrekkers.

Nagenoeg alle akkoorden en overeenkomsten die in de loop van het jaar 1983 van kracht waren, bevatten de clausule dat het akkoord of de overeenkomst — behoudens opzegging door een van de partijen — stilzwijgend verlengd zou worden na 31 december 1983, met indexering van de erelonen op 1 januari 1984 volgens het normale principe, dit wil zeggen aanpassing aan de evolutie van de index tussen november 1982 en november 1983.

Uitzondering hierop vormden de kinesisten. Voor hen moest, hoe dan ook, een nieuwe overeenkomst worden gesloten voor het jaar 1984. Volledigheidshalve voeg ik hieraan toe dat er in 1983 geen akkoord of overeenkomst bestond met de tandartsen en de opticiens.

Aangezien de ziekenfondsen enkel het akkoord met de geneesheren hadden opgezegd, konden er eind 1983 slechts akkoorden of overeenkomsten worden afgesloten met vier categorieën van zorgverstrekkers: geneesheren, tandartsen, opticiens en kinesisten. Voor de andere categorieën liepen de akkoorden gewoon door.

Met de geneesheren werd op 28 december 1983 een akkoord gesloten dat voorzag in een selectieve aanpassing van bepaalde erelonen, en dat in een gemiddelde indexering van de erelonen ten belope van 0,86 pct. voorzag.

Met de tandartsen werd op 7 november 1983 een beperkt akkoord over vier bepaalde prestaties gesloten. De erelonen voor de andere prestaties werden niet geïndexeerd.

De onderhandelingen in de bestendige commissie ziekenfondsen-opticiens hebben niet tot een overeenkomst voor 1984 geleid. Derhalve werd de sleutelletter voor de prestaties van de opticiens niet geïndexeerd.

Wat de kinesisten betreft, werd op 20 december 1983 een overeenkomst gesloten met eenparigheid van stemmen bij de vertegenwoordigers van de ziekenfondsen en met 6 stemmen tegen 2 — 1 onthouding en 1 weigering — bij de vertegenwoordigers van de beroepsorganisaties der kinesisten. Deze overeenkomst voorzag in een indexering met 3,465 pct., wat overeenkomst met een halve indexering.

Het was op dat ogenblik niet mogelijk een zelfde overeenkomst af te sluiten met de overige paramedische beroepen, aangezien de termijn voor opzegging van deze overeenkomsten, 1 oktober 1983, reeds geruime tijd verstreken was.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «HET AAN DE GANG ZIJNDE ONDERZOEK IN VERBAND MET DE BOEKHOUDING DER ZIEKENFONDSEN»

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR LES «ENQUETES RELATIVES A LA COMPTABILITE DES MUTUELLES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In tot de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen over «het aan de gang zijnde onderzoek in verband met de boekhouding der ziekenfondsen».

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, deze vraag heeft betrekking op het onderzoek ten aanzien van bepaalde ziekenfondsboekhoudingen.

Terwijl de bewindsman de Senaat uitnodigde om de begrotingen van Sociale Zaken en van Volksgezondheid goed te keuren, blijkt dat het Hoog Comité van Toezicht is overgegaan tot onderzoek van en tot beslag op de boekhoudingen van ziekenfondsen en van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering. Hoewel deze onderzoeksverrichtingen onafhankelijk van het departement van Sociale zaken plaatsvinden, is men toch niet geneigd te geloven dat de betrokken ministers van deze tussenkomsten onwetend zouden geweest zijn.

Het valt dan ook op dat ter gelegenheid van hogere bedoelde besprekingen en stemmingen met geen woord over het aan de gang gekomen onderzoek werd gerept.

Het zou dan ook nuttig zijn te vernemen waarop dit onderzoek precies betrekking heeft, of effectief tot verzegeling van of tot beslag op boekhoudingen werd overgegaan en, zo ja, voor welke jaren en bij welke onderscheiden diensten. Uiteindelijk wensen wij ook van de minister te vernemen waarom deze gegevens niet spontaan werden vermeld.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dehaene.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het onderzoek waarnaar senator Van In verwijst, wordt op het ogenblik uitgevoerd door het Hoog Comité van Toezicht in opdracht van het parket van Brussel. Aanleiding tot dit onderzoek is een klacht die bij de rechtbank te Brussel werd ingediend door het Belgisch Verbond der syndicale artsenkamers.

In het kader van dit onderzoek werd bij het Riziv beslag gelegd op de verslagen van de inspecteurs van de dienst voor administratieve controle met betrekking tot het jaar 1981. Het Hoog Comité van Toezicht heeft eveneens inzage gevraagd van de basiswetgeving, de omzendbrieven en bepaalde boekhoudkundige documenten inzake de geldstroom binnen de ziekteverzekering.

Aangezien de betrokken instanties — het gerechtelijk comité en het Hoog Comité — gebonden zijn door het beroepsgeheim, bevind ik mij in de onmogelijkheid u details te verstrekken omtrent het verloop van dit onderzoek.

Ik kan u enkel mededelen dat ik niet officieel in kennis werd gesteld van het voorwerp van de klacht die is ingediend bij de procureur des Konings.

Ingevolge de van kracht zijnde procedure zal de regering slechts officieel op de hoogte worden gebracht van de resultaten van het onderzoek na afloop van de procedure, dit wil zeggen ten vroegste na de beslissing van de raadkamer omtrent het verder gevolg dat aan deze klacht moet worden gegeven, en eventueel pas na het vonnis in deze zaak. Dat is de procedure die haar normaal beloop moet hebben en waarin ik mij van elke tussenkomst rechtstreeks of onrechtstreeks zal

onthouden. Ik heb het volste vertrouwen in de werking van de gerechtelijke instanties.

Ik wil de vraag van het geachte lid aangrijpen om eraan te herinneren dat ik reeds op 12 mei 1982, en dus lang voordat de problematiek van de geldstromen en beleggingen aan de orde kwam op het publieke forum, de dienst voor administratieve controle van het Riziv, heb opgedragen in samenwerking met de bedrijfsrevisoren van het Riziv, een onderzoek in te stellen naar het gebruik dat de ziekenfondsen maken van de financiële middelen van de ziekteverzekering.

De dienst voor administratieve controle heeft zijn eindverslag overgezonden op 31 mei 1983.

Op 6 juni 1983 heb ik aan het Riziv richtlijnen overgezonden ten einde de vastgestelde inbreuken op de reglementering te sanctioneren en de interesten afkomstig van ongeoorloofde plaatsingen van de financiële middelen van de ziekteverzekering te recupereren. Een en ander is in uitvoering. Tevens heb ik opdracht gegeven de doorstroming van de geldmiddelen van de ziekteverzekering permanent op strenge wijze te controleren. De controledienst wordt met het oog hierop versterkt.

Ik herinner er ook aan dat de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 176 van 30 december 1982 de plaatsing van geldmiddelen van de ziekteverzekering vanaf 1 januari 1982 op dwingende wijze regelen. Beleggingen op termijn zijn voortaan verboden. Kortstondige plaatsingen op zichtrekeningen kunnen onder de door de Koning te bepalen voorwaarden worden toegestaan; de opbrengsten van deze plaatsingen moeten terugvloeien naar het stelsel.

Vanaf 1 januari 1984 werd het gebruik van een naar inhoud eenvormig boekhoudkundig plan opgelegd aan alle ziekenfondsen. Vanaf deze datum werd eveneens een vernieuwd en meer gedetailleerd document T 20 — dit is het document dat het Riziv toelaat een overzicht te krijgen van de geldstroom en de disponibele middelen binnen de ziekenfondsen — ingevoerd.

Op het ogenblik worden de mogelijkheden en de technieken onderzocht om een permanente kredietlijn te openen ten behoeve van het Riziv. Dergelijke kredietopening zou de onzekerheid omtrent de regelmaat van financiering van de loketverrichtingen en de uitkeringen kunnen opheffen, en de verzekeringsinstellingen in staat stellen de financiële middelen die hen door het Riziv in het kader van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering worden overgemaakt, maximaal en sneller aan te wenden tot financiering van de sociale prestaties.

QUESTION ORALE DE M. LE COMTE DU MONCEAU DE BERGENDAL AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT AUX POSTES, TÉLÉGRAPHES ET TÉLÉPHONES, SUR « LA TRANSMISSION DES PROGRAMMES TÉLÉVISÉS DE LA BBC EN BRABANT WALLON »

MONDELINGE VRAAG VAN GRAAF DU MONCEAU DE BERGENDAL AAN DE STAATSECRETARIS VOOR POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE, OVER « DE ONTVANGST VAN DE BBC-TELEVISIEPROGRAMMA'S IN WAALS-BRABANT »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. le comte du Monceau de Bergendal au secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones, sur « la transmission des programmes télévisés de la BBC en Brabant wallon ».

La parole est au comte du Monceau de Bergendal.

M. le comte du Monceau de Bergendal. — Monsieur le Président, madame le secrétaire d'Etat, chers collègues, des mesures techniques viennent d'être prises pour permettre aux téléspectateurs de Flandre, du Brabant flamand et de la région bruxelloise de suivre les programmes télévisés de la BBC. Il n'en va pas encore de même pour les habitants du Brabant wallon.

Les sociétés concessionnaires que j'ai interrogées donnent à croire que ce serait à la RTT à prendre les mesures complémentaires qui permettraient aux sociétés Unerg, Brutele et à l'intercommunale Sedilec de desservir au plus tôt leur clientèle du Brabant wallon.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1983-1984
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1983-1984

Outre nos nombreux compatriotes qui désirent apprendre ou améliorer l'anglais ou tout simplement apprécier les programmes, vous n'ignorez sans doute pas que, parmi les quelque 30 000 étrangers vivant en Brabant wallon, plus des trois quarts pratiquent l'anglais, soit qu'ils soient occupés dans l'une ou l'autre grande institution internationale comme le Marché commun, l'Otan, etc., soit qu'ils dépendent d'ambassades étrangères ou encore d'entreprises privées anglo-américano-belges installées dans l'agglomération bruxelloise ou en Brabant wallon.

En conséquence, madame le secrétaire d'Etat, auriez-vous l'amabilité de m'indiquer pourquoi la RTT a donné les autorisations nécessaires pour la Flandre et la région bruxelloise, et semble avoir oublié la Wallonie et le Brabant wallon en particulier?

Pourriez-vous m'assurer que les instructions sont données pour corriger au plus tôt cette regrettable omission et, tenant compte de ces retards, voudriez-vous me dire dans combien de temps les téléspectateurs du Brabant wallon pourront bénéficier des programmes de la BBC?

M. le Président. — La parole est à Mme d'Hondt, secrétaire d'Etat.

Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones, adjoint au ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones. — Monsieur le Président, chers collègues, l'Ouest du Brabant wallon — antenne de Bornival — pourra recevoir les programmes de la BBC au plus tard au milieu de cette année.

Par contre, en ce qui concerne l'Est du Brabant wallon — antenne de Wavre —, les signaux pourraient être fournis dès à présent aux distributeurs concernés pour autant que les discussions en cours entre la Régie et ces derniers aboutissent rapidement.

Il paraît toutefois qu'il y a également certains distributeurs qui ne désirent pas retransmettre les programmes de la BBC parce que, d'après eux, il n'y aurait pas assez d'intérêt pour ceux-ci.

La réglementation ne m'accorde toutefois pas le droit d'obliger ces distributeurs à fournir ces programmes à leurs abonnés.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER THYS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER « DE VERTRAGING BIJ DE INVORDERING VAN DE PERSONENBELASTING EN DE WEERSLAG DAARVAN OP DE GEMEENTELIJKE FINANCIËN »

QUESTION ORALE DE M. THYS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTERIEUR SUR « LE RETARD CONSTATE DANS LE RECOUVREMENT DE L'IMPOT DES PERSONNES PHYSIQUES ET SES REPERCUSSIONS SUR LES FINANCES COMMUNALES »

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Thys tot de Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over « de vertraging bij de invordering van de personenbelasting en de weerslag daarvan op de gemeentelijke financiën ».

Het woord is aan de heer Thys.

De heer Thys. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, het is u zeker bekend dat de gemeenten ernstige inspanningen leveren om hun financiën in evenwicht te houden of om het evenwicht te herstellen: zowel door verdoorgedreven besparingen, als ook door verhoging der belastingen, worden deze doeleinden nagestreefd.

Door bepaalde maatregelen, onder meer de uitzonderlijke toelage krachtens het koninklijk besluit van 25 juli 1983, tracht de regering hierbij te helpen en hierover kunnen wij ons enkel verheugen. Thans liggen echter de cijfers voor van de belastingopbrengst van 1983: de zogenaamde « afrekeningen van de verrichtingen uitgevoerd voor de gemeenten », samengevat op het formulier nr. 173 X. Hieruit blijkt dat, wat de invordering van de personenbelasting betreft, er nog steeds een belangrijke achterstand bestaat. Ten aanzien van de vastgestelde rechten, belopen de rechten waarvan de invordering hangende is, in de verschillende gevallen die ik heb kunnen vergelijken, percentages gaande van 32 tot 46.

Acht de minister een versnelde invordering niet noodzakelijk? Acht hij ze ook uitvoerbaar? Zijn de gemeenten hier niet al te afhankelijk van een personeelsgebrek bij de administratie der Belastingen? Welke maatregelen meent de minister te kunnen nemen om die achterstand weg te werken?

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Waltniel die zal antwoorden namens de Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de Vice-Eerste minister en minister van Financiën en van Buitenlandse Handel heeft mij gevraagd volgend antwoord te verstrekken op de vraag gesteld door het geachte lid:

De door het geachte lid bedoelde overgedragen rechten ten voordele van de gemeenten die worden vermeld op de jaarlijkse opgave 173 X zijn rechten die tijdens het voorlaatste of de vorige begrotingsjaren zijn gevestigd maar die door de belastingplichtigen nog niet zijn betaald en die bijgevolg nog niet aan de gemeenten kunnen worden doorgestort.

Het betreft hier:

— Rechten ingekohierd tijdens de maanden november en december van het vorige begrotingsjaar, maar die pas eisbaar worden in januari of februari van het lopende begrotingsjaar;

— Betwiste rechten die slechts na de beslissing van de gewestelijke directeur der Belastingen kunnen worden ingevorderd of moeten worden ontlast;

— Rechten die het voorwerp zijn van een afbetalingsplan;

— Oninvorderbare rechten ingevolge faillissementen of onvermogen van de belastingsschuldige en die eventueel in ontlasting zullen moeten worden opgenomen.

De jongste jaren stelt men vast dat het procentueel verschil tussen de ingekohierde rechten en de niet-geïnde rechten per begrotingsjaar toeneemt zowel wat de personenbelasting als wat de aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting betreft.

Dit verschijnsel vindt zijn oorzaak in:

— De toename van de belastingdruk met het gevolg dat meer en meer de gevestigde aanslagen worden betwist;

— De algemene economische toestand waardoor het voor de belastingsschuldigen steeds moeilijker wordt om hun belastingsschuld aan te zuiveren.

Ik kan het geachte lid nochtans verzekeren dat ik alle nodige maatregelen heb getroffen om de invordering van de achterstallige belasting maximaal op te drijven.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW N. MAES AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN EN AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «DE PREVENTIEVE CENSUUR VAN DE INFORMATIE INZAKE VOLKSGEZONDHEID»

QUESTION ORALE DE Mme N. MAES AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES ET AU SECRETAIRE D'ETAT A LA SANTE PUBLIQUE ET A L'ENVIRONNEMENT SUR «LA CENSURE PREVENTIVE DE L'INFORMATION DANS LE DOMAINE DE LA SANTE PUBLIQUE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Nelly Maes tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen en tot de staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu over «de preventieve censuur van de informatie inzake volksgezondheid».

Het woord is aan mevrouw Nelly Maes.

Mevrouw N. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, door een uitspraak in kortgeding van de rechtbank van koophandel kreeg de VZW Verbruikersunie verbod opge-

legd om het februarinummer van haar tijdschrift *Test-Aankoop* in omloop te brengen. De uitspraak van de rechtbank was het gevolg van een klacht van een sigarettenimporteur die zich blijkbaar vooraf meester had gemaakt van het bewuste nummer en de verspreiding van de daarin vermelde informatie over zijn sigarettenmerk wilde beletten.

Meent de minister niet dat het aldus onthouden van informatie aan de verbruiker neerkomt op preventieve censuur?

Zijn er precedents, afgezien van inbreuken op de openbare orde en de goede zeden, waarbij het voorafgaand verspreiden van informatie wordt belet? Welk verhaal hebben de consumenten die op genoemd blad geabonneerd zijn en hun tijdschrift niet zouden ontvangen?

Ik zeg «zouden» gezien de inmiddels opnieuw getroffen beslissing van de rechtbank.

Op welke wijze wordt het recht op informatie inzake volksgezondheid gewaarborgd indien voortaan het verspreiden van informatie door de rechtbanken kan worden belet op verzoek van een geïnteresseerde partij?

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Knoop, die zal antwoorden namens de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen en namens de staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu.

De heer Knoop, staatssecretaris voor Energie, toegevoegd aan de minister van Economische Zaken, en staatssecretaris voor Middenstand, toegevoegd aan de minister van Middenstand. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik lees u het antwoord van Vice-Eerste minister en minister van Justitie, de heer Gol.

«Als gevolg van de beschikking van de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel die, uitspraak doende op eenzijdig verzoekschrift, de verspreiding verbood van het februari-nummer van het tijdschrift *Test-Aankoop/Test-Achat*, tekende de VZW Verbruikersunie derdenverzet aan bij dagvaarding de data 31 januari 1984. Bij beschikking van 7 februari 1984 heeft de voorzitter van de rechtbank zich bevoegd verklaard om kennis te nemen van het geschil maar geoordeeld dat de voorwaarden vereist voor het kortgeding niet aanwezig waren en heeft de bestreden beschikking ingetrokken.

De VZW Verbruikersunie heeft eveneens klacht tegen onbekende ingediend wegens diefstal van een nummer van het tijdschrift *Test-Aankoop/Test-Achat*.

Van haar kant heeft de Amerikaanse vennootschap, eigenaar van het sigarettenmerk Barclay, de VZW Verbruikersunie op 30 januari 1984 gedagvaard in kortgeding voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel. Deze zaak heeft hetzelfde voorwerp als die welke ingeleid werd voor de voorzitter van de rechtbank van koophandel.

Uit wat voorafgaat blijkt duidelijk dat er hoegenaamd geen sprake is van enige preventieve censuur ter zake. Het betreft een geschil van louter private aard tussen twee partijen waarvan de behandeling enkel tot de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken behoort. Het behoort dus niet tot mijn bevoegdheid hierin tussenbeide te komen, noch mij uit te spreken over een betwiste zaak die hangende is voor de rechtbanken.»

QUESTION ORALE DE M. LE COMTE DU MONCEAU DE BERGENDAL AU SECRETAIRE D'ETAT A L'ENERGIE ET AUX CLASSES MOYENNES SUR «LA VENTE DE LA GAZ NATUREL PAR DISTRIGAZ A L'INDUSTRIE»

MONDELINGE VRAAG VAN GRAAF DU MONCEAU DE BERGENDAL AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR ENERGIE EN MIDDENSTAND OVER «DE VERKOOP VAN AARDGAS DOOR DISTRIGAZ AAN DE NIJVERHEID»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. du Monceau de Bergendal au secrétaire d'Etat à l'Energie et aux Classes moyennes sur «la vente de gaz naturel par Distrigaz à l'industrie».

La parole est au comte du Monceau de Bergendal.

M. le comte du Monceau de Bergendal. — Monsieur le Président, monsieur le secrétaire d'Etat, chers collègues, en 1982, le parlement votait diverses résolutions en matière d'énergie. Celle relative au gaz naturel précisait que «le Parlement préconise, conformément aux recom-

mandations de la Communauté économique européenne, l'utilisation de gaz naturel dans ses usages spécifiques ».

Or, il apparaît que Distrigaz tente d'écouler un surplus de gaz naturel en provenance du gisement de Slochteren parmi des utilisateurs industriels.

Estimez-vous, monsieur le secrétaire d'Etat cette pratique conforme à la résolution prérapplée? N'y a-t-il pas là un risque de gaspillage?

Par ailleurs, ce surplus serait écoulé à un véritable prix de dumping.

Pourriez-vous me confirmer ou infirmer cette information?

Enfin, dans une note de Distrigaz au Comité national de l'Energie concernant les ventes de gaz naturel à l'industrie en 1983, 1984 et 1985, on lit ce qui suit: « dans le cas où des ventes aux centrales seraient effectuées à un prix inférieur au prix de revient, cette différence resterait à charge de Distrigaz ».

Une telle hypothèse, monsieur le secrétaire d'Etat, est-elle compatible avec la législation sur les ventes à perte et avec le principe d'un traitement équitable entre toutes les sources d'énergie? Le cas échéant, n'estimez-vous pas nécessaire de prendre des mesures empêchant ce genre de pratique?

M. le Président. — La parole est à M. Knoops, secrétaire d'Etat à l'Energie, adjoint au ministre des Affaires économiques, et secrétaire d'Etat aux Classes moyennes, adjoint au ministre des Classes moyennes.

M. Knoops, secrétaire d'Etat à l'Energie, adjoint au ministre des Affaires économiques, et secrétaire d'Etat aux Classes moyennes, adjoint au ministre des Classes moyennes. — Monsieur le Président, chers collègues, la question de l'honorable M. Dumonceau soulève un problème important et mérite un examen attentif.

En premier lieu, il ne s'agit pas d'un surplus par rapport aux quantités contractuelles à prendre en Hollande. La consommation de gaz naturel en Belgique, qui frôlait les 11 milliards de m³ en 1979, est descendue en dessous de 8 milliards de m³ en 1982 et est actuellement de 8,20 milliards de m³ en 1983, et ce à la fois pour des raisons conjoncturelles de récession économique, mais surtout pour des raisons d'évolution des prix du gaz algérien.

Ceci dit, l'utilisation industrielle peut être un usage spécifique et noble du gaz naturel.

Le plus bel exemple en est l'industrie de l'ammoniac, où le gaz naturel est utilisé comme matière première, mais où le problème du prix risque d'éliminer notre industrie nationale du marché et donc annuler sa consommation de gaz. L'écoulement, à un prix préférentiel, à une telle industrie ne serait certainement pas à considérer comme un « gaspillage ».

Devant la baisse de la consommation, Distrigaz a été confronté au problème de pénalités à payer à ses fournisseurs.

En ce qui concerne la Hollande et le gisement de Slochteren, les quantités à enlever contractuellement pour 1983-1984 excèdent de 700 millions de m³ environ celles que le marché normal de Distrigaz peut absorber.

Selon les dispositions contractuelles, c'est-à-dire le *Minimum Bill*, cette situation entraîne pour Distrigaz une charge financière sur 50 p.c. de la valeur du gaz non enlevé soit environ 290 millions de francs par an pendant dix ans.

Devant cette situation et dans l'optique de la renégociation du contrat avec Gasunie en 1984, notre fournisseur hollandais a accepté de ne pas appliquer la clause *Minimum Bill*.

En échange, Distrigaz s'efforce d'écouler des quantités de gaz de Slochteren dont le prix est actuellement inférieur au prix du fuel lourd concurrent, lequel est lui-même inférieur au terme G, c'est-à-dire au prix moyen des gaz importés en Belgique, gaz algérien, hollandais, norvégien. Distrigaz évite ainsi les pénalités à payer aux Hollandais et l'accord n'influence pas le prix du gaz en Belgique basé sur le G. En effet, Distrigaz s'est engagé à ce que ne soient écoulées, par cette procédure, que des quantités de gaz supplémentaires aux quantités qu'il aurait été normalement possible de prélever, quantités livrées à des nouveaux clients, perdus depuis quelques années et qui, au prix actuel du gaz hollandais, reprennent ou reprendraient leurs relations commerciales avec Distrigaz.

Dans le chef de Distrigaz, l'opération paraît acceptable et a du reste été accepté en principe par le Comité de contrôle de l'électricité et du gaz en date du 25 janvier 1984.

Ces quantités se situant en dehors des achats normaux de Distrigaz, on ne peut donc dire qu'elles entrent dans son prix de revient moyen. Distrigaz a acheté des quantités supplémentaires pour les revendre afin d'éviter des pénalités à l'égard du fournisseur hollandais. Les réviseurs du CCEG attesteront du déroulement correct de cette opération.

Néanmoins, sur le plan des principes, je rejoins les préoccupations de l'honorable sénateur. L'écoulement de quantités complémentaires de gaz hollandais empêche, à la limite, l'écoulement de quantités de gaz d'autres provenances qui sont également excédentaires. Ces dernières, qui auraient dû être vendues en dessous du G, sont effectivement en dessous du prix de revient de Distrigaz.

Les charges résultant de ces contrats avec d'autres fournisseurs, contrats passés sous un gouvernement précédent, feront peser sur les autres consommateurs des charges qui sont lourdes sur le plan économique. Les conséquences de cette situation posent effectivement un problème sur le plan d'un traitement équitable entre toutes les sources d'énergie.

Les mesures qui ont été avalisées par le comité de contrôle doivent être considérées comme temporaires, dans l'attente de la renégociation du contrat avec les Hollandais en 1984: c'est une exception aux principes habituels de tarification du CCEG, un précédent qui pourrait être dangereux et dont nous surveillerons l'application de près.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE TEGENSTRIJDIGE HOUDING VAN DE PARKETTEN EN DE PARKETTEN-GENERAAL IN BEPAALDE STRAFZAKEN»

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «L'ATTITUDE CONTRADICTOIRE DES PARQUETS ET PARQUETS GENERAUX DANS CERTAINES AFFAIRES PENALES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over «de tegenstrijdige houding van de parketten en de parketten-generaal in bepaalde strafzaken».

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, ik heb inderdaad een tegenstrijdige houding vastgesteld van bepaalde parketten en parketten-generaal. Ik wil dan ook de volgende vraag stellen: als uitzondering is het in ons land mogelijk om, op grond van taalredenen, niet te verschijnen voor zijn natuurlijke rechter? Bij de toepassing van deze uitzonderingsregel staat nu wel vast dat voor sommige delicten in bepaalde rechtsgebieden de taalkeuze tevens een vorm van straffeloosheid of minstens van laksheid inhoudt.

Het behoeft niet te worden verhaald dat in ons land de instellingen bron zijn van achterdocht en kritiek. Wanneer nu ook het gerechtelijk ambt in diskrediet wordt gebracht, onttakelt men in wezen de laatste vorm van houvast. Voor de begroting van Justitie ter bespreking komt, ware het ook wenselijk nadrukkelijk te horen of van de parketten en parketten-generaal ten aanzien van *erga omnes* bewezen delicten vormen van laksheid worden geduld voor het geval de betrokkenen om, overigens betwistbare taalredenen berechting door een Franstalige of een anderstalige taalzetel hebben gevraagd.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Knoops die op de vraag van de heer Van In zal antwoorden namens Vice-Eerste minister Gol.

De heer Knoops, staatssecretaris voor Energie, toegevoegd aan de minister van Economische Zaken, en staatssecretaris voor Middenstand, toegevoegd aan de minister van Middenstand. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, hier volgt het antwoord van Vice-Eerste minister Gol:

Artikel 23 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken bepaalt dat de verdachte op grond van taalredenen de verwijzing naar een andere rechtbank mag vragen.

Nochtans stelt de wet eveneens dat de rechtbank mag verklaren dat wegens de omstandigheden van de zaak zij niet kan ingaan op het verzoek van de verdachte.

De wetgever heeft derhalve de beslissing over zulke verzoeken toevertrouwd aan de rechter.

Het komt de minister van Justitie, overeenkomstig de Grondwet, dan ook niet toe zich in te laten met zaken die vallen onder de bevoegdheid van de rechterlijke macht.

Het is mij tenslotte niet bekend dat laksheid bij de vervolgingen wordt geduld. Wel is het zo dat het in de regel aan de parketten ter plaatse wordt overgelaten te oordelen over de opportuniteit der vervolgingen.

Het is niet wenselijk dat de minister daarin optreedt tenzij in uitzonderlijke omstandigheden.

Voor zover de vraag van het geachte lid zou betrekking hebben op de Voerstreek, dien ik te verwijzen naar artikel 14 van reeds genoemde wet dat een verplichting tot verwijzing inhoudt wanneer een verzoek tot taalwijziging wordt ingediend.

QUESTION ORALE DE M. TRUSSART AU MINISTRE DES RELATIONS EXTERIEURES, AU SECRETAIRE D'ETAT AUX AFFAIRES EUROPEENNES ET A L'AGRICULTURE ET AU SECRETAIRE D'ETAT A LA SANTE PUBLIQUE ET A L'ENVIRONNEMENT SUR «LA PERTE EN MER DU NORD DE FUTS CONTENANT UN HERBICIDE D'UNE EXTREME TOXICITE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER TRUSSART AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE BETREKKINGEN, AAN DE STAATSECRETARIS VOOR EUROPESE ZAKEN EN LANDBOUW EN AAN DE STAATSECRETARIS VOOR VOLKSgezondheid en leefmilieu over «HET VERLIES IN DE NOORDZEE VAN VATEN MET EEN ZEER GIFTIG MIDDEL TOT VERDELGING VAN ONKRUID»

M. le Président. — Nous allons entendre la question orale de M. Trussart au ministre des Relations extérieures, au secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture et au secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement sur «la perte en mer du Nord de fûts contenant un herbicide d'une extrême toxicité».

La parole est à M. Trussart.

M. Trussart. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, le 13 janvier 1984, le cargo danois *Dana Optimas*, pris dans la tempête, a perdu en mer du Nord, aux environs du Dogger Bank, 80 fûts de 200 litres d'un herbicide dénommé «Dinoseb».

Selon les données scientifiques connues actuellement, ce produit chimique est hautement toxique; en fait il tue toute cellule vivante par déshydratation et rupture de phosphorylation oxydative, et sa toxicité augmente avec la salinité de l'eau et à basse température.

Au vu des résultats des diverses expériences réalisées, entre autres, relativement à sa toxicité, sa solubilité dans l'eau, son pouvoir corrosif sur l'acier, il apparaît que la dispersion de ce produit causerait une catastrophe écologique et mettrait en danger la santé, voire la vie, des consommateurs de poissons de la mer du Nord. Il faut souligner ici que le Dogger Bank, zone très poissonneuse prise par le hareng, est parcourue par de forts courants, ce qui rend probable la rupture des fûts.

Face à ce péril, je désirerais que les ministres concernés répondent aux questions suivantes:

Une enquête a-t-elle été effectuée? Dans l'affirmative, quels en sont les résultats?

Quelles sont les initiatives qui ont été prises en vue d'établir une concertation entre les pays riverains de la mer du Nord et de repêcher les fûts en perdition?

Quelles sont les mesures qui ont été prises pour empêcher la pêche dans la zone dangereuse et la vente sur le marché belge de poissons et autres produits de la mer qui y auraient été pêchés?

Une simulation par ordinateur des conséquences de la dispersion du produit en mer du Nord a-t-elle été effectuée? Si oui, quels en sont les résultats?

M. Aerts, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement, adjoint au ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, chers collègues, pris par la tempête du 13 janvier 1984, le cargo danois *Dana Optimas* a perdu une partie de sa cargaison. Cela durant huit heures et

suivant un arc de cercle d'une longueur de 33 miles nautiques centré sur le point de coordonnées 3°30' longitude est, 55°40' latitude nord dans la zone du Dogger Bank. Parmi la cargaison perdue, se trouvait un container renfermant 80 fûts de 200 litres de «Dinoseb».

Le «Dinoseb» est effectivement très toxique par contact direct. Par contre, il est très faiblement bioaccumulable dans les poissons et très rapidement décomposé dans l'eau de mer.

D'après les calculs effectués, il est vraisemblable que le container en question se soit brisé au contact du fond de la mer. On estime cependant que les fûts n'ont pas implosé. Ils seraient donc intacts et n'auraient que peu de chances d'être entraînés par les courants de fond.

On évalue qu'il faudrait un à deux ans pour que les fûts soient entièrement recouverts de sable. De même, il faudrait environ un an pour que la corrosion attaque sérieusement les fûts. Comme le «Dinoseb» se trouve dans un état physique proche de l'état solide, on pense que, dans ce cas, l'émission de «Dinoseb» dans l'eau de mer se ferait suffisamment lentement pour qu'il soit automatiquement dégradé.

Dès que l'accident a été connu, une concertation internationale s'est installée dans le cadre de l'Accord concernant la coopération en matière de lutte contre la pollution de la mer du Nord par les hydrocarbures, accord datant de 1969, généralement connu sous l'appellation d'«accord de Bonn». Les parties contractantes à cet accord ont signé, en septembre 1983, un protocole visant à étendre le champ d'application dudit accord aux substances dangereuses autres que les hydrocarbures.

Dans le cadre de cet accord, l'incident s'est produit dans une zone sous responsabilité danoise. Les autorités danoises tiennent les services concernés des Etats riverains de la mer du Nord au courant de l'évolution de la situation. Elles ont pris les mesures nécessaires pour tenter de retrouver et récupérer les fûts mais sont confrontées à de sérieux problèmes de repérage et de localisation. Jusqu'à présent, elles ont pu repérer divers objets — dont un container — provenant de la cargaison du *Dana Optimas* mais les conditions météorologiques n'ont pas permis de vérifier que le container était bien celui qui contenait les fûts de «Dinoseb».

Les autorités danoises n'ont pas sollicité l'assistance technique des pays parties à l'accord de Bonn. Toutefois, elles ont accepté qu'un exercice de chasse de mines effectué par la marine néerlandaise soit déplacé dans la zone de l'incident. Cet exercice n'a donné aucun résultat.

Dès que le premier message des autorités danoises a été reçu en Belgique, le commissaire maritime d'Ostende a envoyé un message urgent aux navigateurs, leur indiquant la position probable des fûts et les invitant à éviter la région en question et à ne pas manipuler les fûts éventuellement repêchés.

Par télex, un avertissement analogue a été adressé par le service de la pêche maritime — ministère de l'Agriculture — aux armateurs concernés. De même les trois minques au poisson ont, sur demande du même ministère de l'Agriculture, affiché un avis attirant l'attention sur ces faits. De plus, la presse spécialisée a largement repercuté l'information.

A noter que l'activité de la pêche dans la zone de l'incident est très faible et ne représente que 2 p.c. de l'arrivage de poissons belges en provenance du Dogger Bank.

Vu la très faible bioaccumulation du Dinoseb dans les poissons, et vu les très faibles quantités de poissons pêchés dans la zone de l'incident qui, de plus, est maintenant évitée, l'inspection des denrées alimentaires — ministère de la Santé publique — n'a pas renforcé, à cette occasion, ses contrôles de routine.

Vu l'analyse de la situation décrite au point 1, une diffusion importante de Dinoseb dans la colonne d'eau et conduisant à des effets toxiques sérieux est considéré comme tout à fait improbable. C'est pourquoi une simulation par modèle mathématique de la dispersion de cet herbicide dans le milieu marin ne paraît pas se justifier.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LUYTEN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT OVER «HET ONDER VOOGDIJ STELLEN VAN EEN VLAAMSE GEMEENTE DOOR HET VERBODEN VAN EEN TOEGELATEN BETOGING EN HET AFSTUREN VAN RIJKSWACHTTROEPEN DIE ZOVER GINGEN, EEN GANS VLAAMS COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPEN AAN TE HOUDEN EN OP TE SLUITEN»

QUESTION ORALE DE M. LUYTEN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LA MISE SOUS TUTELLE D'UNE COMMUNE FLAMANDE PAR L'INTERDICTION D'UNE MANIFESTATION AUTORISEE ET L'ENVOI DE FORCES DE GENDARMERIE QUI POUSSERENT LEUR INTERVENTION JUSQU'A ARRETER ET SEQUESTRENT TOUT UN COLLEGE FLAMAND DE BOURGMESTRE ET ECHEVINS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Luyten tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over «het onder voorgedij stellen van een Vlaamse gemeente door het verbieden van een toegelaten betoging en het afsturen van rijkswachtroepen, die zover gingen een voltallig Vlaams college van burgemeester en schepenen aan te houden en op te sluiten».

Het woord is aan de heer Luyten.

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Vice-Eerste minister, heren ministers, geachte collega's, in de krant vernomen hebbend dat een toegelaten betoging plaatshad te Overijse om het Vlaamse karakter van deze gemeente te onderstrepen, na de zoveelste francofone provocatie onder leiding van de heer Happart op Vlaams grondgebied, kwam ik na het debat over de begroting van de Rijkswacht in de Senaat in de genoemde Vlaamse gemeente aan. Ik stelde vast dat op een ongehoord brutale manier de niet zo talrijke betogers uit elkaar werden geslagen, nadat een plots verbod was uitgevaardigd. Het ging zover dat de burgemeester en het hele schepencollege in de rijkswachtauto's werden gezet, waarbij één van de schepenen tot bloedens toe werd geslagen. In mijn lange levensloop als Vlaams manifestant heb ik zelden dergelijk optreden gezien. *(De heer minister De Croo lacht.)*

U krijgt misschien nooit slaag, mijnheer de minister, en daarom kunt u hiermee lachen.

Kan de ik de geachte minister vragen:

Hoe dikwijls in een parallelle situatie, op bevel van de minister van Binnenlandse Zaken werd opgetreden tegen het francofiele college van burgemeester en schepenen in de Voerstreek;

Wie het bevel gegeven heeft al dan niet via de gouverneur tot het verbieden van deze door de burgemeester toegelaten betoging;

Of de rijkswachtvertoning in verhouding was tot het beperkt aantal betogers;

En of uit dit koloniaal optreden op Vlaams grondgebied van een Waalse minister, die blijkbaar niets begrijpt van de diepere beweegredenen van de Vlaamse beweging, niet de conclusie moet worden getrokken dat het ministerie van Binnenlandse Zaken zo spoedig mogelijk moet worden gesplitst?

Vandaag vernam ik dat 51 mensen worden vervolgd wegens het overtreden van het verbod op samenscholing. De minister mag de rijkswacht dan ook naar mij sturen. Ik heb immers ook dat verbod daar overtreden en ik zal dit bij zo een tyranniek optreden voortaan nog doen. *(Applaus op de banken van de Volksunie.)*

M. R. Gillet. — C'est du délire et il faut entendre cela!

De heer Luyten. — Bij u is er nog «tremens» bij.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Nothomb.

De heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, op 10 februari vaardigde de burgemeester van Overijse een politiebepaling uit dat het houden van een FDF-meeting, gepland voor 14 februari, op het grondgebied van zijn gemeente verbod.

Na een delegatie van het FDF op hun aanvraag ontvangen te hebben, heb ik erop gewezen dat, overeenkomstig de wet, het in de eerste plaats aan de burgemeester toebehoort te oordelen of een manifestatie van aard is de openbare orde te verstoren. Ik heb er eveneens op gewezen dat het dossier zich voor onderzoek bij de bevoegde instanties bevond.

J'ai été bien inspiré en faisant étudier le dossier puisque la délégation du FDF m'avait affirmé qu'il s'agissait d'une réunion privée, sur invitation privée. Or, d'après une enquête que j'ai ordonnée, il est apparu que ce qu'on m'avait dit n'était peut-être pas un mensonge — je ne puis employer ce terme non parlementaire — mais disons que c'était le contraire de la vérité.

De heer Luyten. — Ze hadden affiches uitgehangen voor hun privé-vergadering!

M. R. Gillet. — C'était bien privé, monsieur le ministre. Vous ne pouvez pas parler d'un mensonge. Chaque personne avait son billet d'invitation.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Vous n'avez qu'à interpeller sur ce point, monsieur Gillet. Vous obtiendrez une réponse digne de vos astuces.

M. le Président. — Je rappelle au Sénat qu'il ne peut y avoir de débat sur une question orale.

De heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Het verbodsbesluit van de burgemeester was voornamelijk gebaseerd op de vrees voor tegenmanifestaties. Welnu, hetgeen de burgemeester vreesde, is gebeurd en een aangekondigde tegenmanifestatie werd toegelaten.

De gouverneur van Brabant heeft, geplaatst voor het parallelisme van de twee manifestaties en hun waarschijnlijke gevolgen, op 14 februari beslist elke manifestatie op het grondgebied van de gemeente te verbieden.

Je pense que le gouverneur du Brabant a bien fait en évitant que ceux qui manifestaient puissent causer des dommages les uns aux autres. *(Uitroepen van de heer Luyten.)*

Het is evident dat in geen enkele gemeente van het Rijk, noch in Voeren of in Overijse, richtlijnen werden gegeven voor interventies tegen een college van burgemeester en schepenen, maar wel om de manifestaties te beletten wanneer ze verboden zijn.

In het geval van Overijse heeft de rijkswacht, bij herhaling, de manifestanten gevraagd zich terug te trekken. De Franstalige manifestanten hebben hieraan gevolg gegeven en zijn zonder incidenten vertrokken. Dit was niet zo langs de kant van de Vlaamse manifestanten.

Alzo werden 51 administratieve aanhoudingen verricht alsook één gerechtelijke aanhouding. Er waren twee lichtgewonden, waarvan één schepen van Overijse.

Een intern onderzoek in de rijkswacht is aan de gang, waarvan het resultaat mij zal worden medegedeeld.

Ik kan deze incidenten slechts betreuren, maar zij die aan verboden manifestaties deelnemen, moeten weten dat ze zich vrijwillig in een onwettelijke situatie plaatsen.

Pour terminer, je voudrais ajouter que, le président du FDF s'étant permis d'affirmer à la RTBF que j'étais un ministre «à la botte des Flamands», et vous, monsieur Luyten, qu'il vaudrait mieux que je n'intervienne pas pour maintenir la paix dans certaines communes du royaume, je ne puis que déplorer ces deux attitudes contradictoires. Je désire vous affirmer que dans la sérénité, je veillerai à maintenir l'ordre au profit des Flamands et des francophones, avec le concours d'une gendarmerie qui, faisant usage de son expérience et de diplomatie, tentera d'éviter des heurts inutiles.

Je rappellerai encore à M. Luyten qu'à un membre socialiste de la commission de l'Intérieur du Sénat, qui lui disait, au cours d'une réunion: «Ne vous mêlez pas de cette affaire qui se passe en Wallonie», M. Luyten a répondu avec dignité — et je l'ai applaudi — *Ik ben een Belgisch senator en heb het recht mij over Wallonië te bezorgen.* Ce jour-là, je vous ai félicité et maintenant je vous dis: «Je suis un national ministre et je compte bien le rester pour vous protéger contre vos propres folies, monsieur Luyten!» *(Uitroepen van de heer Luyten.)*

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE, OVER «DE INWERKINGSTREDING VAN NIEUWE VOORSCHRIFTEN VOOR GEMOTORISEERDE TWEEWIELERS MET OF ZONDER ZIJSPAN»

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, SUR «L'ENTREE EN VIGUEUR DE NOUVELLES DISPOSITIONS CONCERNANT LES DEUX-ROUES MOTORISEES EQUIPEES OU NON D'UN SIDE-CAR»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In tot de minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, over de inwerkingtreding van nieuwe voorschriften voor gemotoriseerde tweewielers met of zonder zijspan.

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, van 1 maart 1984 af zouden ten aanzien van gemotoriseerde en niet-gemotoriseerde tweewielers een reeks nieuwe voorschriften in werking treden. Zulks zou ook gelden voor de gemotoriseerde tweewielers met zijspan, «side-car», waarvan de sociale en veelal humane functie doorgaans wordt vergeten.

Om de betrokkenen niet in het ongewisse te laten, ware het nuttig een bondige en handzame samenvatting te horen van de nieuwe maatregelen toepasselijk op bedoelde categorieën van voertuigen. En, in voorkomend geval, de precieze datum waarop deze nieuwe maatregelen in werking treden of zullen in werking treden.

Inzake de gemotoriseerde tweewielers met zijspan, waarvoor een maximale breedte van anderhalve meter wordt aangekondigd, ware het nuttig te preciseren hoe deze breedte dient te worden gemeten en of rekening werd gehouden met het feit dat in het bestaande zijspanpark de bedoelde breedte eerder uitzonderlijk is.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister De Croo.

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Mijnheer de Voorzitter, het koninklijk besluit van 21 december 1983, gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 7 februari 1984, tot wijziging van het technisch reglement voor tweewielers, bepaalt in zijn artikel 8 dat de breedte van motorfietsen op twee wielen met zijspanwagen en van de motorfietsen op drie wielen met of zonder zijspanwagen de twee meter niet mag overschrijden.

De waarde van 1,50 m aangehaald door de heer Van In komt ongetwijfeld voort uit een voorbereidende tekst. De waarde van twee meter werd onderzocht bij de fabricanten en is ruimschoots voldoende.

De breedte wordt gemeten tussen de uiterste punten van het voertuig zonder rekening te houden met de achteruitkijkspiegels en de richting-aanwijzers.

Voor de rest zijn zij onderworpen aan de gewone reglementering.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN MIDDENSTAND VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN MIDDENSTAND VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1983

Hervatting van de algemene beraadslaging

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTERE DES CLASSES MOYENNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTERE DES CLASSES MOYENNES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1983

Reprise de la discussion générale

De Voorzitter. — Wij zetten de behandeling voort van de ontwerpen van wet betreffende de begroting van het ministerie van Middenstand.

Nous reprenons la discussion des projets de loi relatifs au budget du ministère des Classes moyennes.

Het woord is aan de heer Marmenout.

De heer Marmenout. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, bij het aandachtig doornemen van het verslag, uitgebracht namens de Kamercommissie Landbouw en Middenstand, hebben wij kunnen vaststellen dat de minister en de staatssecretaris er zich terdege van bewust zijn, dat ook de zelfstandige arbeiders en de kleine en middelgrote ondernemingen zwaar getroffen worden door de economische crisis. Vooral de matiging en de werkloosheid zorgen ervoor dat de kleine zelfstandige, de handelaar en de kleine vestigingen moeilijke tijden beleven. De bedrijvigheid van de zelfstandigen is nauw verbonden aan tewerkstelling en koopkracht van de werknemers. De crisis die wij

thans doormaken raakt het economisch en sociologisch fenomeen, dat middenstand heet, dan ook zwaar in zijn bestaanszekerheid.

Om dat te verhelpen steunt het beleid, dat de regering heeft gekozen, op twee pijlers: ten eerste, het scheppen van een economisch, sociaal en administratief klimaat, dat gunstiger staat tegenover arbeid en investering. Ten tweede, het beschikbaar stellen van de noodzakelijke juridische en technische instrumenten voor de ontwikkeling van de KMO.

Toegegeven, binnen het raam van deze doelstellingen werden maatregelen genomen, die, in het algemeen, zeker als gunstig kunnen worden bestempeld, zoals onder andere de wet van 13 juli 1983, die samen met het uitvoeringsbesluit van 22 augustus 1983, de bevoegdheid van de Nationale Kas voor beroepskrediet verruimt, waardoor de toegang van de KMO tot het risicodragend kapitaal wordt vergemakkelijkt; de aanpassing van het in die Kas opgenomen Participatiefonds, waardoor dit fonds eveneens kan deelnemen in de PVBA, indien de laatste uitvoeringsbesluiten, betreffende de samenstelling van het beheerscomité en de reglementen in verband met de verrichtingen van het fonds, niet in de ijskast blijven steken; het wetsontwerp tot wijziging van de wet betreffende de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten door vreemdelingen, dat zopas in onze commissie éénparig werd aangenomen; een ontwerp van wet, houdende oprichting van dienstverlenende verenigingen voor ambachtslieden, dat door de Senaat werd aangenomen, en thans in de Kamercommissie ter bespreking ligt; en zeker ook de oprichting van de commissie voor administratieve vereenvoudiging.

Ik maak de minister hier toch attent op een recent gezamenlijke studie van het KMO studiecencentrum Ufsal en van *Chase Econometrics*, waaruit duidelijk blijkt dat de complexiteit van de administratieve reglementeringen, de onduidelijkheid van heel wat formulieren, het gebrek aan precieze toelichtingen en de frequente wijzigingen aan de reglementeringen, aan de basis liggen van heel wat moeilijkheden bij de KMO en de zelfstandigen.

In dat verband is het dan ook spijtig, in het eerste jaarverslag van de commissie te moeten lezen:

«In een aantal gevallen bleef het advies van Comform zonder gevolg of werd geantwoord dat het probleem ter studie was. Indien dit de regel zou worden, zou zulks ongetwijfeld de leden van de commissie ontmoedigen en haar verdere werking in het gedrang brengen. Wat het werk van Comform echter vooral bezwaart, is de vaststelling dat, ook al begint men meer en meer in diverse overheidsdiensten Comform te raadplegen, zulks niet, of nog niet, uitmondt in een zichtbare vereenvoudiging van de administratieve lasten voor ondernemingen en zelfstandigen. Niet alleen hebben dringende maatregelen nog steeds nieuwe formaliteiten tot gevolg, maar bovendien komt er weinig klaarte in de bestaande administratieve rompslomp...»

Tot daar de voorzitter van Comform in zijn voorwoord bij het verslag over 1982-1983.

Wij vragen u dan ook met aandrang, mijnheer de minister, dit dringend te verhelpen. Bovendien zou het ons, in de gegeven omstandigheden, genoeg doen te mogen vernemen hoe u uiteindelijk die administratieve rompslomp op mensenmaat denkt te structureren.

Andere ontwerpen of maatregelen worden overwogen, onderzocht, bestudeerd of zijn op weg verwezenlijkt te worden. Eerlijk gezegd, mijnheer de minister, staan wij, bij het doorlopen van de begroting van Middenstand, wel enigszins verstomd over zoveel goede wil, zoveel goede voornemens, zoveel toegankelijkheid en zoveel beloften.

Er is inderdaad zoveel sprake van «willen, zullen, zouden en zou wel kunnen zijn», dat wij ons verbaasd afvragen waarom niet iedere werkloze snel middenstander wordt. Dit is een overweging van volksvertegenwoordiger Raph Declercq in de bespreking van de begroting 1983, die ook nu nog betekenis heeft.

Zo wordt onder meer gewag gemaakt van een voorontwerp dat het invoeren beoogt van de eenmansvennootschap met beperkte aansprakelijkheid. De invoering van de eenpersoonszaak, waar het bedrijfskapitaal en het privé-patrimonium gescheiden blijven — zo zien wij het toch —, interesseert onze fractie ten zeerste, gezien hier een betere en degelijke bescherming van de middenstander tegen de economische risico's mogelijk wordt. Wij dringen dan ook aan, mijnheer de minister, op onmiddellijke behandeling van dit ontwerp in de bevoegde commissie, van zodra het advies van de Raad van State hieromtrent gekend is.

Wij dringen tevens aan, mijnheer de minister, op snelle behandeling van het ontwerp betreffende de oprichting van groeperingen voor bedrijfseconomische samenwerking en de juridische formulering ervan, evenals van het wetsontwerp houdende hervorming van de wetgeving

betreffende de ambulante handel, dat, naar wij verwachten, de mogelijkheden tot misbruiken, gelegen in de deur-aan-deurhandel en de « wildverkoop », zal indijken. Wij vragen dringende maatregelen die de KMO een gewaarborgde toegang kunnen verzekeren tot de openbare aanbestedingen en overheidsbestellingen. Wij vragen maatregelen die een betere samenwerking kunnen bewerkstellingen met de centra voor technologisch onderzoek, die zich in de eerste plaats dienen toe te leggen op spits technologie en produkten met hoge toegevoegde waarde, die de oprichting van aankoopcoöperatieven bevorderen, die een betere voorlichting verzekeren van de KMO en zelfstandigen, vooral dan van degenen, niet aangesloten bij één of andere organisatie en een degelijke begeleiding beogen van jonge zelfstandigen.

Op die specifieke, actuele middenstandsproblemen wil ik nu niet dieper ingaan, mijnheer de minister, maar wel wil ik in het bijzonder de aandacht vestigen op een voor ons belangrijk aspect van het middenstandsbeleid namelijk het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Een ieder moet toegeven dat, ondanks alle onvolmaaktheden, het sociaal statuut in feite een mijlpaal betekende in het kader van de sociale bescherming van de zelfstandigen, die onze economie mede schragen en die vandaag, om het met de woorden van minister Olivier te zeggen, de « speerpunt van de relance » kunnen worden genoemd.

Sedert de eerste toekenning van kinderbijslagen in 1937, de eerste pensioenwetgeving in 1956, en de ziekte- en invaliditeitsverzekering in 1964, heeft het stelsel van sociale zekerheid voor zelfstandigen een lange en moeizame weg afgelegd. Inderdaad kwam dit sociaal statuut als gevolg van een harmonisatie van de verschillende regelingen pas in 1968 tot stand. De vooropgezette doelstelling, zoveel mogelijk gelijkwaardige voordelen te verlenen als in het stelsel van de werknemers, werd echter niet bereikt. Dit sociaal statuut heeft de economische storm wel doorstaan, maar toch is het slechts een zwaar gehavend overblijfsel van wat het voordien was, en nu had kunnen zijn.

Door de tijden heen werden aanpassingen, aanvullingen, wijzigingen, nieuwe plafonds, drempels en tussenplafonds, vrijstellingen, enzomeer in het leven geroepen, zodat ik meen niet te overdrijven als ik vandaag beweer dat wij eerder voor een sociaal wangedrocht staan, dan voor een sociale wetgeving.

Dit falen heeft uiteraard te maken met een gebrek aan financiële middelen. Dit niettegenstaande de inspanningen van de overheid en de « groep » zelfstandigen. De zorg echter om het behoud van het financieel evenwicht, overschaduwde vele initiatieven tot grondige hervorming.

Ook vandaag is de financiële toestand van het sociaal statuut, kritisch bekeken, niet bepaald gunstig te noemen. De pensioenregeling kon, in 1981, met een schone lei van start gaan. De schuldenlast van het verleden, ongeveer 30 miljard, werd immers door de Staat overgenomen. In ruil daarvoor moesten de zelfstandigen, met een bijdrageverhoging van 4 miljard, een inspanning leveren om het financieel evenwicht van hun pensioenstelsel voor de toekomst te vrijwaren. Het stelsel sloot dan ook, voor het eerst sinds jaren, in 1981 af met een batig saldo van iets meer dan 373 miljoen. Ondanks de lichte afname van het aantal zelfstandigen, en de verdere toename van het aantal pensioengerechtigden, werd voor het dienstjaar 1982 opnieuw een overschot van 281 miljoen geboekt.

De situatie 1983 kondigt zich echter veel minder gunstig aan. De prognoses nopens het financieel resultaat verschillen naargelang van de bron die ze bekendmaakt. De regering verwacht een overschot van iets meer dan 79 miljoen. Het Rijksinstituut van de sociale verzekeringen der zelfstandigen verwacht, in een recente nota, een tekort van 100 miljoen! Anderen ramen het deficit nog groter! Voor het begrotingsjaar 1984 lopen de vooruitzichten met betrekking tot het negatief resultaat parallel, al is er een verschil qua omvang van het tekort, dat op ten minste 600 miljoen wordt geraamd. Nadere toelichting is hier wel gewenst, mijnheer de minister.

HOMMAGE A M. HELMUT KOHL, CHANCELIER DE LA REPUBLIQUE FEDERALE D'ALLEMAGNE

HULDE AAN DE HEER HELMUT KOHL, KANSLIER VAN DE DUITSE BONDSREPUBLIEK

M. le Président. — Je salue tout particulièrement la présence dans les tribunes de M. le chancelier Kohl, qu'accompagne M. Leemans, notre président. (*Applaudissements sur tous les bancs.*)

REPRISE DE LA DISCUSSION

HERVATTING VAN DE BERAADSLAGING

M. le Président. — Nous reprenons la discussion du budget des Classes moyennes.

Wij hervatten de behandeling van de begroting van de Middenstand.

Het woord is opnieuw aan de heer Marmenout.

De heer Marmenout. — De jonste tijd is er ook heel wat te doen geweest rond de hervorming van de sociale zekerheid in het algemeen, en het pensioenstelsel in het bijzonder: de harmonisering van de pensioenregelingen werd hier trouwens vóór enkele weken goedgekeurd.

De belangrijkste wijziging in de pensioenregeling voor zelfstandigen betreft het invoeren van het principe van de binding van het pensioen aan het bedrijfsinkomen, in plaats van het forfaitaire pensioen. Wij zijn het met dit principe eens, mijnheer de minister. Wij vrezen echter wel dat de technische formule van binding van het pensioen aan het bedrijfsinkomen, na een beperkt aantal jaren, afhankelijk van werkelijke financieringsbronnen, financieel onhoudbaar wordt. Het zou ons dan ook interesseren te vernemen, mijnheer de minister, welk advies, in verband met de technische realisering van deze binding, de commissie-Vandeputte precies heeft uitgebracht.

In het kader van de maatregelen tot verzekering van het financieel evenwicht van het sociaal statuut, besliste de regering, om, per 1 januari 1984, een bijdrageverhoging van 0,2 pct. voor het pensioenstelsel in te voeren. De opbrengst daarvan wordt voor 1984 op 600 miljoen geraamd. Tevens kondigden de minister Olivier en Mainil een verhoging aan van het tussenplafond voor de berekening van de bijdrage. De inkomsten, voortvloeiend uit die verhoging, zouden integraal bestemd zijn voor het pensioenstelsel. Nochtans lezen wij in het verslag op bladzijden 19, dat een bedrag van 195 miljoen, nodig om de verhoging van de gezinsbijslagen voor wezen, minder-valide kinderen en kinderen van invalide zelfstandigen te realiseren, gefinancierd zal worden door de aanwending van een gedeelte van de opbrengst van de optrekking van het tussenplafond! Begrijpe wie kan!

Hoe zit het nu precies, mijnheer de minister? Zijn de inkomsten voortkomend uit de verhoging van het tussenplafond integraal bestemd voor het pensioenstelsel of wordt een gedeelte, zijnde 195 miljoen, aangewend voor de financiering van de verhoging van de gezinsbijslagen voor wezen en minder-valide kinderen? Wat is het standpunt van de commissie-Vandeputte?

Enkele woorden over de ziekte en de invaliditeit. In de regeling voor ziekte, invaliditeit en gezondheidszorgen wordt einde 1984 een gecumuleerd tekort van 2,1 miljard verwacht, zonder rekening te houden met de gecumuleerde schuld van 3 miljard, einde 1980. Dit deficit wordt enigszins beperkt door de toewijzing van de opbrengst van de zogeheten bijzondere tijdelijke bijdragen van alleenstaanden en gezinnen zonder kinderen die op 1,8 miljard wordt geraamd.

De regering besloot de bijdragen per 1 oktober 1983 met 0,75 pct. te verhogen. Deze extra-opbrengst wordt geraamd op ongeveer 550 miljoen voor 1983 en 2 miljard 214 miljoen voor 1984. Het gecumuleerd tekort voor de periode 1981-1984 zou op die manier worden teruggebracht op 1,5 miljard einde 1984. Op een verhoging van de tussenkomsten hoeft dus niet te worden gerekend.

In de Ziv-regeling en invaliditeitsvergoeding wordt einde 1984 gerekend met een gecumuleerd tekort van 265 miljoen dat echter zal worden teruggebracht tot 145 miljoen, dank zij de 120 miljoen uit de bijzondere tijdelijke bijdragen. Een verhoging van de tegemoetkoming voor het eerste kind kan men dus rustig vergeten.

Tenslotte nog enkele beschouwingen in verband met de enige sector waarvan op het ogenblik de toestand financieel nog gunstig is, met name de gezinsuitkering waar voor 1983 een overschot van 1 miljard 660 miljoen wordt verwacht. Dit bedrag zal evenwel moeten dienen voor het aflossen van de rentelast van de gecumuleerde en niet-afgeloste schuld van het pensioenstelsel van de zelfstandigen dat einde 1980 30 miljard bedroeg. Voor 1984 wordt het gecumuleerd overschot geraamd op 1 miljard 400 miljoen, niettegenstaande een forse vermindering van de rijkstoelagen. Indien de wetgeving ter zake ongewijzigd blijft, zal trouwens het overschot van het stelsel der kinderbijslagen steeds verder oplopen en wel tot 2 miljard 140 miljoen in 1985.

Sommigen overwegen de verdeelsleutel voor het verdelen van de bijdragen voor pensioen- en Ziv-regeling te wijzigen. Wij echter, en wij niet alleen, geven er de voorkeur aan dat vooraf de discriminatie in de sector van de gezinsuitkeringen wordt weggevoerd.

Kortom, de regering vraagt in 1984 een nieuwe inspanning van de zelfstandigen van om en bij de 3,5 miljard, inspanning die wel een bepaald financieel evenwicht tot gevolg zou hebben, maar die in feite een verdere ontvrichting van het sociaal statuut betekent.

Mijnheer de minister, het kan niet worden betwist dat de kleine zelfstandigen in deze crisistijd met zware problemen te kampen hebben. Evenmin kan worden ontkend dat hun sociale bescherming minder groot is dan die van de andere sociale categorieën. Slechts één, doch wel een schrijnend voorbeeld: hoe vaak gebeurt het niet, dat wanneer een kleine zelfstandige het geluk heeft een hoge leeftijd te bereiken, hij in een financieel ongunstige situatie terechtkomt? Hoeveel gepensioneerde invalide zelfstandigen moeten op het ogenblik worden gesteund door de OCMW? Dit pijnlijke voorbeeld illustreert dat er sedert lang iets schort aan het sociaal statuut en meer in het bijzonder aan de bescherming van de zelfstandigen, vooral dan op het vlak van pensioenen en ziekteverzekering.

Ik besluit, mijnheer de minister. Het is algemeen bekend dat er zich sinds lang financiële moeilijkheden voordoen in het regime van de zelfstandigen. Eens te meer worden aanpassingen en hervormingen ingevoerd of aangekondigd. Dit onzeker sociaal statuut maakt de vestiging als zelfstandige zeker niet aantrekkelijker, ook niet voor jongeren, integendeel! Wij zijn de mening toegedaan dat naar eenvoudigheid moet worden gestreefd: iedereen moet op gelijke wijze worden behandeld en naar verhouding van zijn financiële draagkracht bijdragen tot de financiering. Wij dringen dan ook sterk aan op een volledige hervorming van het sociaal statuut der zelfstandigen, met de volgende hoofdbetrachtingen: verzekeringsplicht voor al degenen die een beroepsactiviteit uitoefenen die als zelfstandig kan worden aangezien; vermindering van de bijdragelast voor de zelfstandige met een gering inkomen; voor een zelfde winst een zelfde bijdrage, ongeacht de toestand waarin men zich bevindt; verhoging van het basispensioen door het wegwerken van de inkomstenbelemmeringen die nu inzake bijdragevordering bestaan en tenslotte een regeling voor de echtgenote-helptster.

Mijnheer de minister, vermits deze begroting ons niet de minste hoop geeft op een betere aanpak van het probleem, noch op een aanzet tot fundamentele hervorming, spreekt het vanzelf dat de Vlaamse socialisten, die 85 000 zelfstandigen onder hun leden tellen, deze begroting niet zullen goedkeuren. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Lagneau.

M. Lagneau. — Monsieur le Président, chers collègues, vous avez, messieurs les ministres, dressé récemment un bilan particulièrement encourageant de l'action menée par le gouvernement en matière de promotion des classes moyennes. Ce bilan, présenté à l'occasion de la clôture de l'année européenne des PME et de l'artisanat, a été fort bien accueilli.

Certes, les difficultés budgétaires et la situation économique internationale ne vous ont pas permis de mettre en œuvre tous vos projets. Je constate néanmoins que nos entreprises sont aujourd'hui dans de meilleures conditions pour affronter la concurrence et pour profiter d'une reprise mondiale qui s'annonce aux Etats-Unis et que nous appelons de tous nos vœux.

Je voudrais, dans la suite de mon intervention, aborder cinq points particuliers. J'intitulerai le premier: « A chacun son rôle. »

Trop souvent, dans cette enceinte ou ailleurs, nous recherchons de fausses solutions aux problèmes économiques que nous connaissons.

Quand je vois le désert économique qu'est devenu l'arrondissement de Mons malgré les aides et les subventions de toutes sortes, je m'interroge sur leur efficacité, surtout pour les petites et moyennes entreprises.

J'en suis arrivé à penser que, très souvent, il vaut mieux supprimer les formalités administratives que d'en créer une supplémentaire pour organiser l'octroi d'une subvention nouvelle.

Ce langage n'est pas nécessairement facile à tenir devant un indépendant qui, sous peine de disparaître, a besoin d'un bol d'air financier. Mais je crois que si sa gestion avait pu être facilitée, notamment en allégeant ses contraintes administratives, il aurait été possible de lui éviter de quémander une aide des pouvoirs publics.

Dès lors, à chacun son rôle. Il est clair que l'Etat a, dans notre société, des missions importantes et complexes. Il ne pourra les remplir, en matière économique, que s'il ne se disperse pas inutilement. Ce serait d'ailleurs la source d'économies budgétaires appréciables.

A cet égard, j'aimerais avoir l'assurance qu'à la fin de cette année, la simplification administrative, si souvent réclamée par les indépendants, aura fait des progrès sensibles. Ceci sera d'un poids décisif, messieurs les ministres, pour la crédibilité de l'action réformatrice des libéraux.

J'aborde mon deuxième point: « Relever les défis futurs. »

Schématiquement, l'action future du département des Classes moyennes devrait être de garantir un traitement social équitable aux indépendants, tout en leur permettant de développer au maximum les initiatives que, seuls, ils sont souvent capables de mener à bien.

Sur le plan du statut social, l'objectif n'est évidemment pas de mettre sur pied un système aussi lourd et coûteux que celui imaginé pour les salariés dans les années de « vaches grasses ». Il s'agit, au contraire, de couvrir les besoins les plus évidents en permettant à chacun de compléter le système légal de la manière qui lui convient le mieux. A cet égard, la fiscalité ne devrait pas être un obstacle aux initiatives prises par ceux qui veulent se prémunir contre les risques qu'ils encourent dans leur vie professionnelle ou privée. Des efforts ont été fait récemment en matière d'assurance-vie. Ils méritent d'être développés.

Sur le plan économique, l'innovation est devenue le mot à la mode des discours et des programmes de relance. Heureusement, la plupart des indépendants et des dirigeants de PME n'ont pas attendu que les pouvoirs publics leur parlent d'innovation pour en faire.

Certes, aujourd'hui, face à une concurrence exacerbée par la crise, face à des mutations sociologiques non négligeables, il est urgent de s'adapter à l'évolution des techniques et des besoins du marché.

Combien de fleurons de notre industrie wallonne seraient encore debout s'ils avaient pu y être attentifs?

En cette matière, comme le souligne fréquemment M. le ministre Knoop, l'Etat ne doit pas vouloir jouer au gestionnaire qu'il n'est pas, ni au donneur de leçons théoriques.

S'il faut aider nos entreprises face à l'innovation, c'est par la base qu'il faut travailler. Et je me réjouis à cet égard des mesures prises par le gouvernement et, notamment, de l'arrêté royal n° 123. J'aimerais en particulier connaître les raisons du déséquilibre flagrant, au détriment de la Wallonie et de Bruxelles, évoquées lors des discussions du budget à la Chambre.

D'autres initiatives pourraient être prises de manière à faciliter le développement des techniques nouvelles dans nos PME. Je songe à une formation permanente qui utiliserait les divers canaux disponibles et, par exemple, les nouveaux média de communication. Je pense en particulier aux possibilités offertes par la vidéo.

Donner plus de réalité au Marché commun serait aussi profitable aux indépendants et aux PME. Les fonctionnaires spécialisés en la matière ne se rendent pas souvent compte des difficultés que rencontrent les PME installées par exemple à Mons lorsqu'elles veulent, pour la première fois, amener leurs produits à franchir la frontière à Quiévrain.

Il reste toujours plus facile de vendre à cent ou deux cents kilomètres de chez soi, à l'intérieur du pays, que de satisfaire des clients potentiels situés à moins de vingt kilomètres parce qu'une barrière douanière crée un obstacle difficilement franchissable.

Ne serait-il pas intéressant de favoriser la mise sur pied de centres de rencontre entre les spécialistes du commerce extérieur, des dirigeants de petites et moyennes entreprises exportatrices et des candidats à l'exportation, en vue de dédramatiser la question autant que faire se peut? Je crois que cette formule mérite de retenir votre attention. A cet égard, le club des exportateurs du Hainaut est une bonne initiative qui gagnerait à être développée et imitée.

La reconversion de l'industrie wallonne est évidemment un de nos grands soucis. Le relatif insuccès des projets « mammoth » de reconversion de notre région est assez évident pour qu'on évite de persévérer uniquement dans cette voie.

Il faut dire aux Wallons que c'est par les indépendants et les petites et moyennes entreprises que notre reconversion pourra s'opérer.

Souvent impressionnés par les structures économiques imposantes, nous avons trop fréquemment oublié qu'un tissu industriel, pour être durable, doit être composé de nombreuses petites et moyennes entrepri-

ses. Dans le cadre des fonds dégagés pour la reconversion des régions charbonnières et aujourd'hui des régions sidérurgiques, il est indispensable d'en tenir compte.

Je voudrais aussi évoquer, messieurs les ministres, la nécessité de moderniser le cadre légal dans lequel se place l'action des petites et moyennes entreprises et des indépendants.

Monsieur le ministre Olivier, vous avez la chance d'avoir lancé des idées que vous êtes amené aujourd'hui à concrétiser, par exemple le Fonds de participation. Si cela peut être un motif légitime de satisfaction, je me préoccupe toutefois du fonctionnement efficace de cet organisme et il doit être clair que le Fonds de participation ne peut être l'occasion de dilapider à nouveau des fonds publics.

Un autre objectif est également prioritaire, à savoir la modernisation de différents aspects de la législation concernant les PME et les indépendants. Je pense en particulier au droit des sociétés et, entre autres, à l'entreprise d'une personne, à l'indemnisation des commerçants victimes de grands travaux, à la législation relative aux commerçants ambulants et aussi aux règles d'accès aux professions.

Sur ces derniers points, j'aimerais savoir quand nous aurons l'occasion d'examiner les projets d'aménagement des législations existantes.

Par ailleurs, le rôle économique du commerce ambulant est fréquemment souligné. Il m'apparaît, notamment sur le plan communal, que des initiatives nombreuses sont prises en vue de créer de nouveaux marchés. Je sais que votre département n'est pas compétent en cette matière, mais je m'interroge sur l'opportunité de développer, peut-être en ordre dispersé, un marché dans chaque localité, voire chaque hameau.

Messieurs les ministres, j'aimerais savoir si vous envisagez de faire étudier cette question par vos départements.

Enfin, en conclusion, je rappelle que pour le PRL, la défense des indépendants et des petites et moyennes entreprises n'est pas un slogan électoral. Elle est, au contraire, basée sur notre conviction que les PME

et les indépendants sont les facteurs de base de notre redressement. Vous l'avez parfaitement compris et vous savez ce dont ce secteur a besoin, à savoir un minimum de contraintes et un maximum de libertés. Un chemin important a été parcouru sous votre direction au département des Classes moyennes; une longue route est encore devant vous. Je vous souhaite bonne chance pour la suite du parcours. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

PROJET DE LOI — ONTWERP VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Le gouvernement a déposé un projet de loi contenant le budget du ministère de la Défense nationale de l'année budgétaire 1984.

De regering heeft ingediend een ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Landsverdediging voor het begrotingsjaar 1984.

— Renvoi à la commission de la Défense.

Verwezen naar de commissie voor de Defensie.

M. le Président. — Je vous propose d'interrompre ici cette discussion.

Le Sénat se réunira ce soir à 19 heures.

De Senaat vergadert opnieuw te 19 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 18 heures.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 18 uur.*)

1400

1400

1400